

ENTREVISTA AL PARE ÀNGEL GARCÍA, FUNDADOR DE MISSATGERS DE LA PAU

«La gent està mancada d'aliment espiritual»

Agusti Codinach

«L'Església que imitem ni tan sols és l'Església del papa Francesc, sinó l'Església de Jesús»

«El problema de l'Església no és que els capellans es casin, sinó que estiguem més amb els pobres»

P 24-25

Ángel García i Viqui Molins a Santa Anna de Barcelona, el 13 de febrer.

El valor de la cura: propostes per avançar en un nou model social

P 3-6

«La Paraula és un do. L'altre és un do» missatge de Quaresma del papa Francesc

P 16-17

La població indígena necessita suport per no perdre la seva identitat i reclamar els seus drets.

Colòmbia: donar la vida per la pau

«Ser activista pels drets humans és la professió més perillosa a Colòmbia.» Així descriu Jaime Absalón León, director i fundador de la Corporació Claretiana Norman Pérez Bello, el treball de les persones compromeses amb la pau. Malgrat les amenaces, Absalón i la seva organització no dubten a lluitar per un país sense violència, especialment donant suport a la població indígena. P 12-13

Pensant-ho millor

Com Jesús,
fets i paraules

És do de Déu poder tenir al nostre abast la Paraula de Déu. Són molts, i tant de bo fóssim tots, els cristians que, a més d'escoltar-la atentament en les celebracions de l'Església, llegísim, cada dia, a casa, un passatge de l'Evangelí, per conèixer íntegrament la vida, els fets i paraules de Jesucrist, el nostre Mestre i Senyor.

Arribada l'hora de proclamar l'Evangelí al món, Jesús deixa el silenci de Natzaret i estableix el centre de la seva activitat a Cafarnaüm, a la riba del Mar de Galilea. Per la seva història i la seva situació fronterera, hi havia a Galilea, i particularment a Cafarnaüm, molta influència pagana. La predicació de Jesús, en aquesta primera fase del seu ministeri públic, es resumeix en aquesta frase: «Convertiu-vos; el Regne del cel és a prop.» Sant Mateu veu en el fet que Jesús dedicés gran part del seu temps a evangelitzar Galilea, un signe que la seva intenció era adreçar-se a tot el món.

Regne del cel és un modisme hebreïtzant, equivalent a Regne de Déu. Jesús parlava el llenguatge del seu poble.

Avui diria que Déu és, ha de ser, l'únic centre de la nostra vida. De la nostra vida personal i de la nostra vida comunitària. Jesús va capgirar

el concepte que els homes tenien de Déu manifestant que Déu és pare, el nostre Pare del cel. El programa del Regne de Déu està en el Pare-nostre i les benaurances assenyalen el camí de la conversió per poder rebre i acceptar aquesta Bona Nova.

Jesús, a més de paraules, realitza gestos. El primer, incorporar, des del primer moment, unes persones concretes al seu projecte, a la seva missió. Són Simó-Pere, Andreu, Jaume, Joan i seguiran els altres, que anomenà apòstols, fins a dotze. Els encomanà també una missió: els farà «pescadors d'homes».

Les paraules i els gestos —fets i paraules— aniran de la mà en tota l'acció de Jesús al llarg de l'Evangelí. Aquesta unitat és la que veuran aquells primers deixebles, unitat (coherència de vida), que ells mateixos expressaran en alguns moments del relat evangèlic i que viuran intensament quan Jesús ja no sigui físicament amb ells. Unitat de paraules i gestos —fets i paraules— que avui hem de saber expressar nosaltres, cridats també per Jesús a ser «pescadors d'homes». A atraure'ls al caliu de la germanor i oferir-los el testimoniatge de la veritat de l'Evangelí, que allibera i salva.

Carles Soler Perdigó
Bisbe emèrit de Girona

La setmana en tuits

M. Flores-Esquivel @mfloresesquivel

Professora

Congrés alternatiu o el que hauria de ser el #MWC2017 «Mobile Social Congress»

Juanjo Giménez @rikkinadir

Director del curtmetratge «Timecode»

Jo m'espero aquí. A veure si també s'han equivocat amb els curts... #Timecode

Eva Fernández @evaenlaradio

Corresponsal Cope al Vaticà

Un grup de persones sense sostre ha volgut ser present a la presa de possessió del @cardenalosoro. Han arribat des de #Madrid i #Barcelona

Òscar Bardají @OscarBardaji

Director de Comunicació de Montserrat

L'@EscolaniaMont farà a final de curs una gira espectacular pels EUA

Juan Vicente Boo @juanvicenteboo

Corresponsal d'«ABC» al Vaticà

Francesc revela el seu desig de viatjar amb Justin Welby al Sudan del Sud per frenar la guerra civil

Ignasi Miranda @IgnasiMiranda

Periodista Ràdio Estel

La iniciativa social és molt bona per a l'ensenyament i la llibertat: tot el meu suport a @EscolaCristiana

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 12 de març del 1930: el Mahatma Gandhi condueix la pacífica Marxa de la Sal, revolta contra l'impost britànic.

Zoom

Eduard Brufau

Un any després de la visita del Papa a Mèxic, el municipi de Ciudad Juárez va inaugurar el 17 de febrer passat una estàtua de Francesc a la frontera amb els Estats Units. De gairebé cinc metres d'alt, és obra de l'escultor Pedro Francisco Martínez. L'acte d'inauguració va comptar amb la presència d'autoritats religioses i civils, i va tenir una rellevància especial a causa de la controvertida política antiimmigració del nou president nord-americà, Donald Trump.

Escoltat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

Família i natura

La família va ser, el divendres 24 de febrer de 9 a 9.30, l'eix de l'entrevista que Mercè Raga va fer al cardenal Lluís Martínez Sistach. L'arquebisbe emèrit de Barcelona va parlar del seu llibre *Com aplicar «Amoris laetitia»*, del qual va destacar «el capítol quart, sobre l'amor en el matrimoni, i el vuitè, que presenta l'actitud de l'Església davant la fragilitat humana i els matrimonis en situació irregular». També es va referir a l'altra novetat editorial seva, el llibre *Un cardenal es confessa*, que es presentava dimarts 28 a Barcelona: «Explica memòries, confessió particular, parcialment una biografia i el meu pensament sobre diverses coses.»

D'altra banda, cada divendres de 20 a 21 h, s'emet el programa *La veu dels animals i la natura*, produït i dirigit per Carme Méndez i l'ONG ADDA. Amb Blanca Aranyó a la presentació, s'ofereixen notícies, minuts compartits amb un expert, música, sensibilització i un fragment de l'encíclica *Laudato Si* del papa Francesc. El 24 de febrer, la veterinària Ester Villar comentava que «el 80% de les patologies dels gossos són gastroenteritis, molt sovint a causa de males dietes».

Editorial

Cuida'm

Avui hi ha persones que afectuosament ens acomiaden amb un «cuida't!». Ben mirat, però, tots desitjaríem més que ens cuidessin. Potser fora més exacte dir: «deixa't cuidar» o «vols que et cuidi?». Tothom per sostenir-se necessita d'algú altre. Segons el periodista Carles Capdevila: «La cura de les persones és la tasca més important del món, i la menys valorada. L'han assumit i assumeixen molt més les dones, i l'encomanem a l'últim que arriba, de vegades dones immigrants que deixen de tenir cura dels seus fills, que es queden al seu país, per tenir cura dels nostres avis.»

En aquest número de *Catalunya Cristiana* dediquem el Primer Pla a les cures en tots els aspectes. Algunes propostes són començar a donar valor a les cures atorgant-los un preu i que constin en l'economia del PIB, encara que no

signifiquin transacció econòmica. Regular millor els permisos de maternitat i de paternitat i dissenyar horaris laborals que permetin conciliar millor treball i cura. Repartir el volum de feina existent de manera justa entre els diferents àmbits de les activitats humanes (laboral, reproductiu, desenvolupament personal propi i polític) i que els treballadors tinguin dret a baixa per poder tenir cura d'una persona que necessita atenció. L'economia de les cures es dedica a generar un discurs crític davant les formes d'organització de la reproducció social i a donar visibilitat a allò que fa falta perquè la vida sigui possible. Situa al centre el benestar —la vida— mentre que l'economia productiva posa el benefici econòmic al centre de l'activitat econòmica —el capital.

Publiquem una entrevista del nostre redactor Joan Andreu Parra a Lucía Ramón, filòsofa i

teòloga, membre de Cristianisme i Justícia i professora a la Facultat de Teologia de València. Ha calgut sintetitzar. Parlava també de les nostres exigències com a cristians a l'hora de tenir cura dels altres. Les persones necessitem suport, però també reconeixement, respecte i participació en la presa de decisions sobre les qüestions que ens afecten, consol, esperança, alegria profunda de viure. Que els cristians hem de mostrar amb paraules i obres quines són les conseqüències socials de la nostra fe, el nostre compromís amb la justícia en aquest sentit ampli, tant en el quotidià com en el social i polític. Si no ho fem, estem oferint una imatge distorsionada del cristianisme.

El filòsof Francesc Torralba té dues obres de referència sobre la cura de les persones: *Antropologia del cuidar* (1998) i *Ètica del cuidar* (2002). Són llibres pensats sobretot per al món assistencial, guies pràctiques per a cuidadors i per a tots els professionals de la salut que tenen la responsabilitat de cuidar, que, d'una manera o altra, som tots.

La redacció us proposa

Bicentenari del P. Josep Xifré
Celebrats els primers actes commemoratius a Vic
P 8-9

Testimoni dels cristians perseguits a l'Iraq
És la temàtica del documental «Guardianes de la fe»
P 26

Per la llibertat religiosa
Es presenta al Parlament el document «El fet religiós a la Catalunya del futuro»
P 10

Mor Mn. Jaume Berdoy i Alemany
Era rector de la parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès
P 27

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona
Administrador apostòlic de Mallorca

Corredors humanitaris

D'això fa temps que se'n parla i, per què costa tant fer-ho realitat? Quins interessos hi ha per impedir-ho? Les veus que recentment s'han aixecat en innombrables manifestacions a favor de l'acollida de refugiats mostren una voluntat ben explícita que en el món hi cabem tots i que, amb la bona voluntat de part de tots per conuiu en pau, ja no podem tolerar cap tipus d'exclusió. M'adhereixo, com sovint s'ha demanat, a la petició d'obrir corredors humanitaris que fa pocs dies feia a Roma el cardenal Osoro.

El papa Francesc, en el seu missatge per a la Quaresma que acabem de començar, fa en aquest sentit una aposta decidida quan ajunta en un únic títol el do que és la paraula i el do que és l'altre. Ens demana «tornar a Déu amb tot el cor i no acontentar-nos amb una vida mediocre, sinó a créixer amb l'amistat amb el Senyor».

Sant Joan Pau II, referint-se a l'espiritualitat de comunió com a aquella que ens ha d'orientar en el present segle, diu que la mirada d'amor de Déu que contemplem s'ha de traduir en una mirada d'amor envers l'altre, fins al punt de dir que «l'altre és un do per a mi», «algú que em pertany». Fixem-nos que és tot el contrari de l'actitud de Caïn quan ha matat el seu germà Abel en la seva reacció inhumana de respondre que no li importa gens el seu germà. És la forma de respondre habitual cada vegada que el pecat ens encega i som insolidaris amb l'altre i la seva causa d'inclusió a la societat.

«La primera invitació —diu el papa Francesc— que ens fa Jesús és obrir la porta del nostre cor a l'altre, perquè cada persona és un do, tant si és un veí nostre com si és un pobre desconegut.» Vull veure en els refugiats que demanen asil aquests pobres que no coneixem però hi són i estan patint més que ningú. Per què no obrir corredors humanitaris que facilitin l'accés de forma legal i segura als nostres països als qui de forma desesperada fugen de la guerra, de la injustícia i de la fam? Convé que ens vacunem de misericòrdia per evitar el perillós virus de la indiferència.

De la ciutadania a la «cuidadania»

La crisi de l'organització tradicional de la cura obliga a cercar nous plantejaments

Joan Andreu Parra

«Les tasques d'atenció continuen sent "cosa de dones"? Tenen reconeixement econòmic? Com traduir aquesta expressió a nivell social? I en l'Església?» Aquestes qüestions emergien en el manifest del Dia de la Dona Treballadora, del 8 de març passat, elaborat per la Pastoral Obrera de Catalunya. Propera una nova celebració d'aquesta diada, la situació poc ha variat: la darrera enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística registra que les dones dediquen dues hores més al dia de mitjana a la llar i a la família que els homes, un temps que va en detriment de l'oci i de la vida social.

Podem inferir que el model patriarcal i la divisió sexual del treball que assigna als homes el treball productiu i a les dones el reproductiu continuen ben assentats: «És la manera predominant d'organitzar el treball. La definició és que hi ha una disposició ètica en les dones cap a tenir cura, i en els homes cap a la previsió i la protecció», argumenta la professora jubilada de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Maria Jesús Izquierdo.

Ara bé, l'entrada generalitzada de la dona al mercat de treball, l'envelliment progressiu de la població i els efectes privatitzadors i de les retallades sobre l'estat del benestar estan tensionant encara més el model actual de l'atenció per la sobrecàrrega i l'increment de responsabilitats sobre les dones: «L'organització tradicional de la cura és del tot insostenible. En la mesura que les dones volen tenir un estatus de ciutadanes ja no estan en disposició tan fàcilment de tenir cura de la gent addicionalment», sosté Izquierdo.

Al Quadern de Cristianisme i Justícia *Compassió, cura i misericòrdia* la teòloga Lucía Ramón parla de la idea de «cuidadania»: «El concepte tradicional de ciutadania ha insistit molt en el valor de l'autonomia del subjecte, en la seva independència, des d'una perspectiva molt individualista. Aquesta concepció de la ciutadania invisibilitza el treball de les cures, les desvaloritza i, a més, falseja el que som: éssers que cuiden i que necessiten cuidar-se i ser cuidats, persones interdependents.»

El mite de l'ésser autònom

«El pensament polític i econòmic dominant oculta aquest flux d'hores i energies dedicades al sosteniment, la reproducció i les relacions, perquè no són objectius determinants per a la productivitat; l'única variable que, en teoria, les societats capitalistes tenen en compte per a la remuneració del treball», pot llegir-se al capítol dedicat a descriure la cura en el llibre *Decreixement. Vocabulari per a una nova era*.

Efectivament, alguna autora com l'economista Amaia Pérez Orozco parla del «treballador xampinyó», un individu que «brolla tots els dies plenament disponible per al mercat, sense necessitat d'atencions pròpies

«No és el mateix cuidar nadons que cuidar persones que estan en un procés de pèrdua de capacitats i amb una escassa experiència de millora», diferencia Izquierdo. / *cathopic.com*

MARÍA JESÚS IZQUIERDO
«L'organització tradicional de la cura és del tot insostenible»

LUCÍA RAMÓN
«Som éssers que cuiden i que necessiten cuidar-se i ser cuidats»

BEGOÑA ROMÁN
«Els discursos que per donar valor a les cures parlen de preus són molt oportuns i raonables»

ni responsabilitats sobre cures alienes, i desapareix un cop fora de l'empresa.» Segons Izquierdo, aquesta construcció és irreal: «El mite que som persones autònomes nega que som mortals i precaris i que, per tant, l'acte de fer vida social no és un acte de llibertat sinó de necessitat.»

Un altre efecte pervers ha estat la instrumentalització de les cures: «El fet que les dones siguin les que tenen cura és una externalització cap a elles del cost de producció de la vida humana, un cost que hauria de ser general», detalla Izquierdo. Ara bé, hi ha successives externalitzacions, com la cadena transnacional de la cura: les dones privilegiades del nord que per sostenir les exigències del mercat productiu recorren a comprar al mercat l'atenció, sovint a dones i homes que venen del sud i que, per tant, han de descuidar les seves pròpies famílies per tenir cura de les nostres.

Dependència i reciprocitat

Davant del nul valor que el mercat atorga a les cures, l'economia de les cures proposa situar al centre el benestar —en definitiva, la vida— en comptes del benefici econòmic. Aquest discurs té l'origen en l'economia feminista i vol recuperar aquesta dimensió invisibilitzada d'una economia que no té cap pes específic al PIB alhora que promou una

redistribució de les feines, del temps i dels recursos. «És molt important ser realista i acceptar l'entorn en què vivim en el qual malauradament "todo necio confunde valor y precio." Per tant, els discursos que per donar valor a les cures comencen a parlar de preus em semblen molt oportuns i raonables. Ara bé, tampoc no vull que es valorin les coses només pel seu preu. Hi ha cures que no tenen preu», defensa la professora de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona, Begoña Román.

«L'expressió d'amor per excel·lència

«Les feines de cura, quan repartim entre tots i totes les càrregues i les responsabilitats, ens humanitzen», afirma la teòloga Lucía Ramón. *cathopic.com*

Sovint, les dones amb feina remunerada quan tenen una persona de la qual tenir cura demanen la baixa com si fos per a elles.

és la reciprocitat, que indica que estic amb tu perquè t'estimo, no perquè et necessito», afirma Izquierdo alhora que proposa una societat basada en la dependència i la reciprocitat. Malgrat això, és pessimista perquè creu que la societat avança en la direcció contrària i posa un exemple: «MediaMarkt té un anunci que es basa en l'eslògan "Yo no soy tonto." Això vol dir que em busco la vida, no tinc solidaritat amb els altres... Si aquest anunci té tant d'èxit és perquè la disposició més generalitzada en la gent és a sortir-se amb la seva sense tenir en compte els altres», rebla el clau Izquierdo.

La revolució de les atencions

La discussió sobre com plantejar els permisos de maternitat i paternitat, els

horaris laborals, el fet que el 42% de les dones rebutgin llocs directius perquè se'ls fa difícil combinar les atencions amb l'activitat laboral... són símptomes que alguna cosa no funciona: «Moltes persones pensem que no podem cuidar adequadament els nostres fills, la nostra vida familiar, les nostres relacions en un model social que va ser dissenyat sota el pressupòsit de la divisió del treball: les dones han de treballar a casa i tenir cura de tothom i tot i els homes a l'espai públic. Fa molt temps que s'ha trencat aquesta divisió i ja no volem tornar enrere, però tampoc viure en una societat deshumanitzada on les cures es mercantilitzin», afirma la teòloga Lucía Ramón.

Com a alternativa, diverses autores com Ramón proposen la «revolució de les cures»: «Les feines de les atencions,

quan repartim entre tots i totes les càrregues i les responsabilitats, ens humanitzen i ens ofereixen un sentit de la realitat i dels nostres límits molt saludable. Són indispensables i insubstituïbles per a una societat sana i sostenible i per a una vida digna. Hem de posar límits als mercats, i el límit fonamental és la dignitat humana. No es tracta d'una utopia, sinó d'una urgència i una necessitat. Encara que això no vol dir que sigui fàcil, cal pensar, imaginar noves fórmules, crear, resistir a la tirania dels diners i de l'acumulació de capital, organitzar-nos d'una altra manera tant personalment com col·lectivament, trencar inèrcies...»

Un dels camins és avançar progressivament en els drets dels treballadors i treballadores, malgrat que el context actual «no és el més favorable»: «Es

La crisi econòmica i el temps dedicat a les cures

Els elevats índexs d'atur provocats per la crisi econòmica i la precarietat creixent de les feines estan tenint un impacte innegable sobre les llars. Ara bé, la pèrdua de centralitat de la feina està redefinint els rols a casa? «Les nostres hipòtesis s'estan complint: en alguns casos els homes han construït la seva identitat en relació amb altres àmbits com podria ser el domèstic-familiar, però també hi ha homes que en quedar-se a l'atur no consideren una opció dedicar-se a l'àmbit domèstic-familiar i a les cures. Ara bé, tant en un cas com en l'altre la dona continua amb el seu rol protagonista en aquest àmbit. Finalment, en el cas de les dones, pensàvem que estar fora del mercat laboral comportaria una conversió efectiva en mestresses de casa i així ha estat», relata la sociòloga i professora de la Universitat del País Basc, Matxalen Legarreta.

Segons Legarreta, sí que s'observen tendències diferents pel que fa a la redistribució del temps entre gèneres pel que fa al treball domèstic i a les cures: «En el treball domèstic veiem que les desigualtats de gènere disminueixen, però en major mesura pel que deixen de fer les dones que pel que fan de més els homes. En les cures, tant homes com dones s'hi impliquen més ara que fa vint anys, però les desigualtats de gènere es mantenen», detalla Legarreta.

Teologies ecofeministes, la prova del nou

«Els cristians hem de deixar enre- re una visió del cristianisme massa espiritualista i individualista. Encara avui molta gent pensa que la fe i la religió són un afer merament privat, que té a veure exclusivament amb l'ànima i la consciència individual de cadascú i la seva relació amb Déu. En aquesta visió desencarnada, el cos, la salut, les necessitats emocionals, les relacions personals i socials són una cosa a part, que té poc a veure amb la fe», incideix Lucía Ramón. Al contrari, aquesta teòloga valenciana recorda que l'experiència de salvació del cristianisme «implica una nova mentalitat, una nova forma de vida i suposa un nou ordre de relacions. Sense una "salut integral" a tots els nivells i per a tots i totes no té gaire sentit parlar de salvació o Regne de Déu. Allà on Déu reg-

na, en el nostre cor, en les nostres relacions i comunitats, ens veiem instats a guarir i cuidar la vida en tots els aspectes, també en els més carnals i quotidians, i a implicar-nos socialment i políticament en la lluita contra les causes estructurals de tanta injustícia i de tant de dolor.»

La teòloga fa notar que, en el decurs de la història, sovint la religió ha legitimat els discursos patriarcals que justifiquen l'explotació de la dona i de la Terra i constata que «la majoria de pobres del món són dones i creients.» «Fins ara hem parlat de la pobresa sense tenir en compte el gènere, com afecta la pobresa a la vida de les dones, als seus cossos, la seva salut integral, a la seva relació amb la família i la comunitat... Amb aquesta perspectiva podem entendre millor què és la pobresa, quines

són les seves causes i conseqüències i com combatre-la.»

En paral·lel, Lucía Ramón reivindica la necessitat de la perspectiva ecològica: «Una visió de la Terra com una comunitat vivent en la qual tot està entrellaçat i és interdependent.» Segons l'autora, «abordar els grans temes incorporant aquestes perspectives i donant-los la centralitat que es mereixen ens aporta una saviesa imprescindible en aquests moments i que no ens podem permetre ignorar.»

En aquest sentit, les teologies ecofeministes plantegen «que hem de posar a prova tots els nostres discursos, propostes, solucions, avaluant-ne les conseqüències reals en la vida de les dones concretes i de la Terra, per decidir si són acceptables o no», afirma.

Les dones dediquen dues hores més diàries de mitjana a la llar i a la família que els homes, la qual cosa les obliga a fer equilibris complicats. / *cathopic.com*

tractaria que s'incloués el dret a baixa per tenir cura de persones que requereixen atencions. I, d'altra banda, garantir que aquestes baixes es donessin alternativament als homes i a les dones i no fossin elegibles, sinó obligatòries», proposa Izquierdo.

Les propostes, encara que puguin semblar utòpiques, poden ajudar a descolonitzar els imaginaris col·lectius massa instal·lats en els rols de gènere. Per exemple, la sociòloga Frigga Haug, al seu llibre *La perspectiva del quatre en uno*, divideix els diferents àmbits de les activitats humanes en laboral, reproductiu, desenvolupament personal propi i polític i proposa «repartir el volum de feina existent de manera justa», amb una jornada de treball de 16

MATXALEN LEGARRETA

«Les enquestes d'ús de temps no recullen la preocupació, la responsabilitat, l'afecte al voltant de la cura»

hores. En aquesta jornada, cadascuna de les dimensions ocuparia quatre hores, amb els quatre àmbits de la vida units i no contraposats entre ells com ara passa.

Algunes autores com Pérez Orozco demanen que sigui una prioritat política el repartiment equitatiu de les tasques de les cures. Altres, com Izquierdo, opinen que, de la mateixa manera que «els sistemes econòmics han canviat quan han fracassat els sistemes anteriors», caldrà que es doni «una situació de crisi severa de les cures perquè es produeixi alguna mena de canvi. Tocarem el fons del problema de l'individualisme quan afrontem de cara la soledat, l'abandonament, la manca d'atenció quan estem necessitats...», conclou Izquierdo.

Noves maneres de mesurar el temps: el temps donat

«Les enquestes d'ús de temps són els instruments que permeten quantificar el treball domèstic i les atencions», explica la sociòloga i professora de la Universitat del País Basc, Matxalen Legarreta. Ara bé, aporten només una «mirada lineal perquè mesuren el que es fa en un dia de mitjana», continua. Legarreta anota les limitacions d'aquestes enquestes—sovint el treball domèstic i el de les cures se solapen— i el fet que no recullen la part qualitativa: «A banda de les ocupacions, també hi ha altres aspectes que no són tan fàcils de quantificar ni d'identificar, com la preocupació, la responsabilitat, l'afecte que es mobilitza o els afectes que es creen en les relacions al voltant d'aquestes activitats.»

La sociòloga proposa abordar la qüestió des d'una doble perspectiva: «L'accepció del treball domèstic i les cures com a *treball* vol posar de manifest que exigeix un esforç i un temps, que és una cosa que cal fer i que costa fer. La segona accepció, la de la cura com a ètica, té més a veure amb els aspectes immaterials que comentava. Totes dues accepcions són inseparables i cal tenir-les en compte.»

La teoria clàssica del do, de l'antropòleg Marcel Mauss, ha permès a Legarreta referir-se al temps de treball domèstic i de les cures d'una forma més àmplia a com ho fan les enquestes: «En el *temps donat* el do és allò que es dona, es rep o es retorna, perquè el do implica una relació de reciprocitat i és circular. El temps també és un factor indispensable perquè es pugui dur a terme la relació i així tancar el cercle. Això es veu fàcilment quan entenem el temps des del cicle vital: quan soc petita em cuiden, quan soc adulta tinc cura dels meus fills i em faig càrrec dels meus pares que havien cuidat de mi, i espero que quan em faci gran els meus fills tinguin cura de mi.»

Segons Legarreta, però, aquesta lògica «avui dia no es compleix, sobretot perquè tenim la percepció que la nostra descendència no tindrà cura de nosaltres quan ens fem grans.» Aquesta preocupació es va fer molt visible entre els homes jubilats i prejubilat en el treball de camp que va fer la sociòloga.

Opinió

Per una cura basada en el respecte i la responsabilitat

Els éssers humans no sols necessitem l'amor i l'amistat, sinó que en depenem. Aquesta ambivalència paradoxal és constant i característica de la condició humana. Necessitem nodrir aquests vincles essencials i cuidar-los a còpia de generositat, d'intercanvis desinteressats, d'afecte i això es manifesta en la cura i atenció que prestem a qui ens envolta i, preferentment, als més dèbils. El teòleg Leonardo Boff ja ens parlava fa anys en el seu llibre preciós *La ètica del cuidado*. Estem fets per compartir el que tenim i som. Sols així comprovem que la reconciliació i la superació del nostre ego pot ser una font d'alegria, ja que si es pretén anul·lar-lo

o reprimir-lo resorgeix per un altre cantó sota altres formes.

La sol·licitud, atenció i cura a les persones de vegades va en contra de la nostra comoditat però també genera entusiasme, goig, felicitat i alegria, la qual procedeix etimològicament del llatí *leticia*, d'arrel *laet*: obertura, el contrari d'estretesa, que provoca angoixa i tristesa. Ens sentim malament, fins i tot emmalaltim, de cos i ànima, quan la cura ens és negada en qualsevol moment de l'existència. L'alegria, l'altre nom de l'amor, sempre és el seu millor indicador. El contrari de la cura es la «incúria».

Sabem que els sentiments són els millors sensors mentals de l'interior

de l'organisme, testimonis de la vida en marxa, i que ens avisen tant de l'equilibri i l'harmonia mental com de la dissonància i la dissonança en el fons del nostre ésser. Són els nostres atents sentinelles als quals hem d'escoltar, atendre i cuidar. La cura mal entesa pot parar trampes i provocar ferides sense voler.

La relació que tenim amb la nostra mare, el nostre pare i la resta de familiars durant la infància és determinant i condicionarà en el futur la nostra manera de relacionar-nos i d'estimar. L'esperit de possessió, la sobreprotecció i la insuficiència afectiva generen inseguretat, falta de confiança en nosaltres mateixos

i en els altres. Tindrem por que ens rebutgin o ens abandonin; no sabrem comprometre'ns; buscarem el poder o la riquesa com a mecanisme d'autoafirmació i consol als nostres traumes.

En aquests temps de violència i desigualtat—pecat estructural—, encara estic més convençut que l'amor i la tendresa no són un afer particular o privat, sinó un acte de resistència creativa de naturalesa política, com ho és l'ètica de la cura. La gratuïtat dels millors sentiments revela una generositat bàsica entre les persones. Ho sabem per experiència pròpia: mai no podem imposar a ningú que ens estimi, ni el podem obligar que ens cuidi... és un do.

Daniel Jover
Mestre, educador i
emprenedor social

Primera visita d'un Papa a una església anglicana a Roma

Francesc lloa la fi del clima d'«hostilitat» i encoratja la unitat

«Avui dia, gràcies a Déu, ens reconeixem com el que realment som: germans i germanes en Crist»

Agències
Ciutat del Vaticà

Per primera vegada un Papa ha visitat una parròquia anglicana a Roma. Es tracta de l'església anglicana de Tots els Sants, que va convidar Francesc a participar en la commemoració dels seus 200 anys. El Pontífex va lloar la fi del clima d'«hostilitat» entre totes dues comunitats: «Durant aquests dos segles, han canviat moltes coses entre els anglicans i els catòlics. Avui dia, gràcies a Déu, ens reconeixem com el que realment som: germans i germanes en Crist.»

Francesc va ser rebut pel bisbe Robert Innace, responsable de l'Església anglicana a Europa, qui en les seves paraules de benvinguda li va recordar les diverses vegades en les quals es va reunir amb líders anglicans i li va agrair la seva tasca ecumènica i pastoral.

En el seu discurs, Francesc va dir que actualment hi ha «un desig de més proximitat» entre catòlics i anglicans, que es mostra en diversos projectes conjunts de servei als necessitats. «De vegades», va assenyalar, «el progrés en aquest camí cap a la plena comunió pot semblar lent i incert, però avui pot ser encoratjat per la nostra trobada.»

En aquesta primera visita d'un Bisbe de Roma a la comunitat anglicana a Roma, el Papa va destacar que «és una gràcia i també una responsabilitat». «Donem gràcies al Senyor perquè entre els cristians hagi crescut el desig d'una major proximitat, que es manifesta en el fet de pregar junts, en el testimoni comú de l'Evangelí i, sobretot, en les diferents formes de servei.»

Durant la visita, el Papa va beneir una icona de Crist Salvador. I a partir d'aquesta icona va reflexionar sobre la misericòrdia. Així, va subratllar que «la misericòrdia divina és la font de tot el ministeri cristià. Quan ens enfrontem

Sudan al cor

Francesc ha revelat la intenció de visitar el Sudan del Sud. Així ho va comunicar en la seva visita a l'església de Tots els Sants arran de les preguntes dels fidels anglicans. El Papa va explicar que a l'octubre es va reunir amb líders clau del Sudan del Sud, amb els quals va tractar l'escenari de la guerra civil al país africà més jove. Paulino Lukudu Loro, arquebisbe catòlic de Juba, Daniel Deng Bul Yak, arquebisbe de l'Església episcopal, i Peter Gai Lual, de l'Església presbiteriana, van convidar Francesc a visitar el país africà amb el primat de l'Església anglicana, Justin Welby. «Estem pensant», va reconèixer el Pontífex, «si el viatge es pot fer». En l'audiència general dels dimecres, Francesc ja s'havia referit al Sudan, davant de la fam declarada: «És més necessari que mai el compromís de tots per no quedar-se només en declaracions, sinó que siguin concretes les ajudes alimentàries i es permeti que puguin arribar a les poblacions que pateixen.»

als desacords i ens col·loquem davant del rostre misericordiós de Crist, ho fem de la mateixa manera que ho va fer sant Pau en una de les primeres comunitats cristianes». Partint de la segona carta de l'apòstol als Corintis, el Pontífex va assenyalar que el camí cap a la unitat dels cristians s'ha de sustentar en la humilitat i en la misericòrdia.

La visita va estar marcada per l'agermanament de la parròquia de Tots els Sants amb l'homònima catòlica d'Ognissanti, que es traduirà en accions de solidaritat i de pregària conjunta entre totes dues parròquies

Anteriorment, Joan Pau II va visitar la catedral anglicana de Canterbury, a Londres, el 1982, i Benet XVI va estar a l'abadia londinenca de Westminster el 2010.

L'almoïner papal, «de compres» a les regions afectades pel terratrèmol

AICA / Ciutat del Vaticà

Per iniciativa del papa Francesc, l'almoïner papal, Mons. Konrad Krajewski, ha visitat les ciutats d'Amatrice i Ascoli per adquirir productes alimentaris dels petits productors en crisi després dels darrers terratrèmols i que seran destinats a menjadors per a pobres. L'Almoïneria Apostòlica ha comprat una gran quantitat dels seus productes per ajudar-los i animar-los a prosseguir amb les seves activitats. A les zones d'Ascoli afectades l'Almoïneria també ha comprat un tractor per a una família en dificultats. D'un temps ençà, al supermercat que hi ha dins de la Ciutat del Vaticà, i que està reservat als treballadors vaticans, és possible comprar alguns productes de les zones afectades pel terratrèmol. D'aquesta manera, es contribueix a sostenir i fer que es torni a posar en marxa l'economia d'aquesta part d'Itàlia que encara està en dificultats.

Església en sortida

Aprofitar la Quaresma

Esther Borrego Linares

Acabem d'iniciar la Quaresma, sí, aquest període que dediquem a preparar-nos per viure la Pasqua en profunditat, perquè sabem que la Pasqua arriba, però podem fer que sigui cada any una mica més profunda per a cadascú. Aquest camí que va de la Quaresma a la Pasqua el podem viure de forma lineal any rere any o fer-ho en forma d'espiral de manera que, a la vegada que ens endinsem en nosaltres mateixos, sortim cap a l'exterior, ens obrim als altres com a resposta al nostre profund Sí a Déu.

Aquesta és la proposta que ens fa una altra vegada l'Església i, en nom seu, el missatge que el papa Francesc ens ha donat per a aquest període. Ell ho ha fet a partir d'una de les paraboles de l'evangelí de Lluc: la de Llätzer i l'home ric.

Sorpren en aquest text, i així ho subratlla

el missatge de Quaresma, que coneixem molts detalls de Llätzer, que no té res: en sabem el nom, ens en dona una descripció detallada... i ens fa veure que té una vida, una identitat clara més enllà de la seva situació; en canvi, de l'home ric només sabem això, que és ric i que sota l'ostentació s'amaga un gran buit existencial, ni tan sols és capaç de mirar-se.

Quan rellegim aquesta paràbola ens sentim convidats a aprofundir-hi, a aprofundir en el «coneixement d'un mateix», per preparar-nos per a la trobada amb l'altre, a aquesta trobada que és acollida, lloc de confiança, de descans... una trobada en la qual descobrir l'altre com el do que és. L'Església pot ser el lloc idoni per a aquestes trobades en profunditat en les quals som un do els uns per als altres i redescobrir la profunditat de cadascú.

Vic

Primers actes del bicentenari del P.

Vic recorda l'estret col·laborador de sant Antoni Maria Claret

Joan Arimany i Juventeny
Vic

La comunitat claretiana, la congregació dels Fills de l'Immaculat Cor de Maria, va iniciar la commemoració del bicentenari del P. Josep Xifré i Musach. Qui va ser tercer superior general de la congregació és considerat cofundador de la congregació fundada per sant Antoni Maria Claret i principal executor de la seva obra.

No es podria comprendre la magnitud de la fundació de sant Antoni Maria Claret sense la intervenció decidida del P. Josep Xifré i Musach. Aquesta idea va surar en el text de la conferència inaugural celebrada el divendres 17 de febrer a la Sala de la Columna de l'Ajuntament de Vic; en aquest espai, es recullen els retrats pictòrics dels considerats fills o filles il·lustres de la ciutat. Un dels quadres, col·locat el 1924, recuperat el 1947 i el 1999, recorda Xifré com un dels insignes vigatans.

Aquest primer acte va comptar amb la presència del bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, i de la regidora de l'Ajuntament vigatà, Maria Carme Bover. Hi van intervenir el superior general dels Missoners Claretians, P. Mathew Vattamattam, el provincial dels Claretians de Catalunya, P. Ricard Costa-Jussà, i l'escriptor Xavier Cateura, que va exercir de conferenciant.

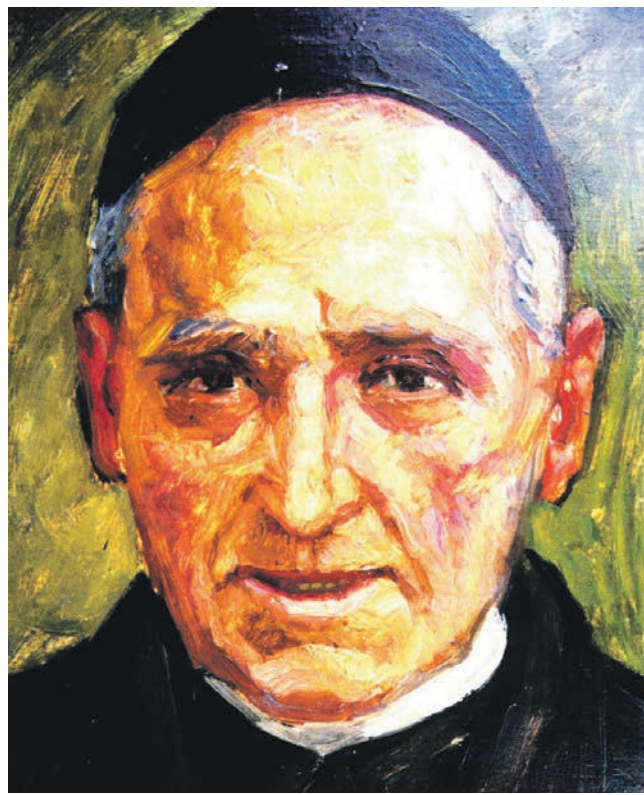
Cateura va contextualitzar la biografia del P. Josep Xifré, en el seu context familiar, social i històric. El conferenciant justificava el títol *Josep Xifré, vigatà il·lustre, emprenedor d'una gran obra* tot just iniciat el seu discurs: «He volgut subtitular aquesta exposició sobre el P. Xifré, posant al costat del seu nom i del qualificatiu de vigatà il·lustre, l'adjectiu d'emprenedor, ja que crec que si una cosa queda clara quan s'ha llegit la seva vida, és que va ser un gran emprenedor.»

Xifré va néixer el 19 de febrer de 1817, a can Sibiu, en una modesta família vigatana formada pels pares i set germans. D'infant, va combinar

les tasques pròpies de la pagesia amb els estudis. Els pocs recursos econòmics només li van permetre assistir a les escoles gratuïtes de la ciutat i, posteriorment, al Seminari vigatà com a alumne extern. Quan encara no havia assolit l'edat convinguda, va rebre permís per ser ordenat prevere.

La situació política del país, influenciada per la Primera Guerra Carlina, va comportar que l'ordenació l'hauria de rebre a Roma, on va estar-se uns mesos mentre prosseguia els estudis. Segons el conferenciant, allà devia conèixer Antoni Maria Claret per primera vegada: «No costa gaire pensar que va ser just allà on Xifré va conèixer la persona que seria més important en la seva vida, Antoni M. Claret, quan aquest feia una visita als joves novicis catalans al convent de Sant Basili.» De retorn a Vic, va celebrar la primera missa i el 1842 va ser destinat com a vicari a Prats de Lluçanès. Cinc anys després, la Segona Guerra Carlina el va apartar de Prats i el va dur a Sant Quirze de Besora.

En aquesta nova parròquia, Xifré va tenir el seu segon contacte, com suposava Cateura, amb Claret, quan aquest hi va anar a predicar: «Van trobar-se de nou aquells que s'havien conegut feia uns anys a Roma? Penso que sí, no és pas estrany imaginar-ho.» A partir d'aquell moment, es va intensificar la relació: «Temps més tard va ser el bisbe Lluçà Casadevall qui parlà a Claret de mossèn Xifré, destacant-ne el seu esperit i fervor religiós així com les seves qualitats personals, a més del desig del

Obra de Josep Brunet (Arxiu Claret de Vic).

jove capellà de ser missioner.» Fou així com Xifré va entrar a formar part de la petita comunitat de sacerdots que, amb Claret al davant, el 16 de juliol de 1849 va fundar la congregació dels Fills de l'Immaculat Cor de Maria.

Mesos després de la fundació, el P. Antoni Maria Claret va ser nomenat arquebisbe de Santiago de Cuba i va confiar la direcció de la comunitat al P. Esteve Sala. L'any 1858, el P. Josep Xifré va succeir-lo com a superior general i va exercir el càrrec fins a la seva mort, el 1899. Durant aquests 42 anys, la intensa labor de Xifré va dur el nucli inicial format per una dotzena de claretians i una sola casa a una congregació de prop de 1.800 homes i 61 cases distribuïdes a tres continents.

No va ser una tasca fàcil, com recordava Cateura: «Va haver de viure guerres, revolucions, persecucions, malalties, pobresa, privacions de tota mena, superat tot sempre pel seu esperit de sacrifici i la ferma voluntat de continuar la seva missió de fer créixer la congregació.» Ho va fer per les seves qualitats i empena: «Diria que si alguna paraula el defineix com a home és la d'ésser pràctic, de ser un dirigent i un gran organitzador, que sabia la feina que havia de fer, per a la qual no escatimava esforços i per a la qual havia estat escollit, primer pel fundador, i més tard pels seus germans de religió.» En les seves paraules finals, Xavier Cateura va afirmar: «Segurament la gran figura del P. Claret massa sovint ha amagat la de Xifré, i la gran tasca que va fer pel creixement i consolidació d'aquesta congregació.»

L'important llegat del P. Xifré

L'endemà dissabte, en el marc de la trobada claretiana mensual, els actes de record al P. Xifré van continuar amb la conferència *De professió missioner*, a càrrec del P. Jaume Sidera i Plana, autor d'una extensa biografia del cofundador de la congregació. El P. Sidera va dissertar al voltant de la reflexió *Què devem al P. Xifré* i va enumerar diverses aportacions: l'autobiografia de sant Antoni Maria

MATHEW VATTAMATTAM

«És important conèixer el P. Xifré, el seu esperit i el seu amor per la congregació i els seus germans»

Persones reunides davant la casa natal del pare Xifré, on es va beneir una placa.

Intervenció del pare general de la congregació, Mathew Vattamattam.

Tortosa

Amador Gisbert

Enrique Benavent i Josep Alanyà extraient el fragment de la Santa Cinta.

Nou reliquiari de la Santa Cinta

Víctor Manuel Cardona / Tortosa

Amb motiu de la celebració del IV Centenari de la Reial Arxiconfraria de la Santa Cinta, fundada pel bisbe Lluís de Tena l'any 1617, els orfebres Piró de València han fabricat un nou reliquiari per guardar-hi un fragment de la Santa Cinta. El reliquiari, anomenat de la Llaçada pel llaç que forma el nus i la inscripció que porta al peu, extreta dels goigs de Mn. Tomàs Bellpuig, és d'argent, amb algunes parts daurades, i té la forma de Maria. Al damunt hi ha una petita imatge de cos sencer de la Verge de la Cinta i pels costats depenja una cinta d'argent daurat amb la inscripció *Ave Maria Gratia Plena*.

La confecció d'un nou reliquiari per a la Santa Cinta ha estat voluntat del Capítol Catedralici, en la condició de custodi, des dels primers anys de postguerra, quan, dels dos reliquiaris, el major i el menor, només va recuperar-se el segon. Aquesta voluntat ha estat expressada repetidament en sessions capitulars d'un deganat i altre fins al dia d'avui. Hi havia, però, una certa reserva i

prevenció a executar-la tement que el teixit de la Cinta pogués experimentar algun dany.

Finalment, responent a la petició de la Reial Arxiconfraria de traslladar la Santa Cinta a diferents llocs durant l'Any Jubilar 2017, concedit pel papa Francesc, el Capítol Catedralici aprovà per unanimitat l'extracció i transferència d'un fragment de la Santa Cinta del reliquiari menor a un nou reliquiari amb les formalitats cerimonials degudes i els recursos tècnics més adients. Amb el nou reliquiari s'assegura com cal la preservació de la sagrada relíquia de la Mare de Déu i és possible el seu trasllat als llocs on convingui sense perill de la seva integritat.

Així, el dimecres 15 de febrer, a la sagristia major de la catedral, Enrique Benavent, bisbe de Tortosa, va col·locar dins el nou reliquiari un petit fragment de la Santa Cinta, assegurat i lacrat amb el segell del Capítol. Ho va fer en presència del Capítol Catedralici, les primeres autoritats de la ciutat, el primer majordom i una representació de l'Arxiconfraria i la presidenta i membres de la Cort d'Honor.

Josep Xifré

Missa presidida pel bisbe Romà a la cripta del temple de Sant Antoni Maria Claret.

Claret, el recull del seu epistolari, format de 137 cartes escrites entre 1857 i 1870 on es pot veure «l'estima de la comunitat vers el Pare fundador», l'obertura de la congregació a la dedicació per l'ensenyament o el trasllat de les restes de sant Antoni Maria Claret a Vic, l'any 1897, impedit qualsevol mostra de veneració que dificultés la causa de canonització.

L'actuació del P. Xifré com a superior general durant més de quaranta anys, va dotar d'estabilitat civil i eclesial l'organització sense perdre mai de vista l'acció missionera, amb el treball que van proporcionar l'aprovació de les constitucions a la segona meitat de la dècada de 1860. El resultat d'aquesta intensa dedicació es va fer evident amb el fort creixement i expansió de la congregació. Per tot això, va concloure el conferenciant, els claretians «tenim un deute amb el P. Xifré i el pagarem sent-li fidel».

Paraules del pare general i eucaristia amb el bisbe de Vic

El pare general de la Congregació dels Missioners Claretians, P. Mathew Vattamattam, va tancar la sessió matinal expressant que «és important conèixer la figura del P. Xifré, el seu esperit i el seu amor per la congregació i els seus germans», com el mateix Xifré va escriure en el seu «darrer comiat» abans de morir: «Molt estimada Congregació meva: T'he estimat tant com he pogut fins a la fi, i no t'oblidaré a l'eternitat. He viscut exclusivament per a tu, sense plànyer sacrificis ni perills...»

Seguidament, a la cripta del temple de sant Antoni M. Claret es va celebrar una eucaristia d'acció de gràcies presidida pel bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, que va tenir paraules d'agraïment dirigides als claretians per

XAVIER CATEURA
«Si una cosa queda clara quan s'ha llegit la seva vida, és que va ser un gran emprenedor»

acollir amb tan d'interès la commemoració del P. Josep Xifré, distingit vigatà.

L'Any Xifré comptarà amb més activitats així com accions divulgatives, especialment, amb un apartat al web del Centre d'espiritualitat claretiana www.cescvic.org i la publicació d'un resum biogràfic. La clausura tindrà lloc el proper mes de novembre coincidint amb la data de la defunció del P. Xifré.

Placa commemorativa a la casa natalícia

El darrer acte dels celebrats a l'inici de l'Any Xifré va tenir lloc a primera hora de la tarda a la casa natalícia, on va néixer el 19 de febrer de 1817. Al voltant de Can Sibiu, masia situada arran del camí ral que comunica Vic amb Taradell, va reunir unes quaranta persones, entre claretians i veïns de la ciutat. El P. Mathew Vattamattam va beneir la placa commemorativa situada a la façana, el lloc on ja havia estat des del 1923 i durant uns anys, en la qual es pot llegir: «En aquesta casa va néixer el P. Josep Xifré i Mussach (1817-1899) cofundador i general dels Missioners Claretians. 19-02-2017.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Barcelona

En defensa de la llibertat religiosa a Catalunya

S'ha presentat al Parlament un document promogut per disset entitats de diferents confessions religioses

Carme Munté

Barcelona

Si Catalunya esdevé un Estat, com ha de ser la seva relació amb les confessions religioses? Per donar resposta a aquesta pregunta, disset entitats de diferents confessions religioses han elaborat el document *El fet religiós en la Catalunya del futur. Drets humans, reconeixement i cooperació*. Es va presentar públicament al Parlament de Catalunya el 21 de febrer.

El document parteix de la base que «en el cas que Catalunya esdevingués un Estat la seva legislació hauria de reconèixer i protegir el dret humà fonamental de la llibertat religiosa, un dret vinculat profundament a la dignitat de la persona i, com a tal, consagrat en tots els tractats internacionals de Drets Humans com a part de l'ordre públic internacional».

A partir del respecte i protecció d'aquest dret fonamental, el document estableix que la relació entre l'Estat i les confessions religioses s'ha de basar en el model aconfessional o de laïcitat oberta. «L'Estat català hauria d'assumir una completa neutralitat en relació amb les diferents creences religioses presents a la societat», alhora que ha de col·laborar amb elles «per tal d'afavorir tant l'exercici individual i col·lectiu de la llibertat religiosa com tot allò que promogui el bé comú».

Pel que fa a la cooperació entre l'Estat i les confessions religioses, el document posa en relleu el principi d'equitat, que no és sinònim d'igualtat o d'uniformitat. «Aquesta asimetria —llegim al document— s'ha de concretar d'acord amb les circumstàncies i tenint present el grau d'arrelament social de les creences i la representativitat de les diferents institucions. En aquest sentit, és innegable que el cristianisme i, en particular, el catolicisme, és, ara per ara, la confessió religiosa més àmpliament i profundament arrelada en la ciutadania catalana i la seva tradició cultural.»

A l'hora de plasmar aquesta cooperació, es parla de l'adequat finançament (per exemple, per assignació voluntària dels contribuents) d'aquestes institucions o la garantia de l'assistència religiosa a les persones que es troben internes en institucions de servei públic. També de «la presa en consideració de les festivitats religioses socialment arrelades en la determinació de les festivitats laborals, etc.».

En el capítol de drets i llibertats educatives, el document reconeix l'educació com un dels àmbits privilegiats de creació i expressió de pensament. Així doncs, «d'acord amb els principis de subsidiarietat i de cooperació, i per assegurar la llibertat d'educació, cal possibilitar que el dret de tothom a l'educació es pugui exercir a través

Carme Forcadell, presidenta del Parlament, dona la benvinguda als assistents a la presentació del document.

Les claus del document

Llibertat religiosa: en el cas que Catalunya esdevingués un Estat la seva legislació hauria de reconèixer i protegir el dret humà fonamental a la llibertat religiosa

Model aconfessional o de laïcitat oberta: cal que l'Estat col·labori amb les diferents confessions per afavorir l'exercici de la llibertat religiosa i tot allò que promogui el bé comú

Cooperació entre Estat i confessions religioses: el principi de cooperació s'ha d'aplicar amb equitat, que no és sinònim d'igualtat o d'uniformitat

Drets i llibertats educatives: l'Estat ha de contribuir al sosteniment d'una oferta educativa diferent de l'establerta per les autoritats públiques

Trobareu el document complet a grupsantjordi.blogspot.com.es
Per a adhesions escriviu a: grupsantjordi@gmail.com

d'una oferta plural de centres educatius».

En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que, a Catalunya, «s'ha promogut un bon nombre d'escoles, de titularitats diverses, integrades avui en el Servei d'Educació de Catalunya». Per tant, «l'Estat ha de contribuir al sosteniment d'una oferta educativa diferent de l'establerta per les autoritats públiques, mentre tingui demanda suficient de les famílies i s'adeqüi a les normes mínimes que l'Estat prescriu. Aquest sosteniment ha de permetre la gratuïtat efectiva de l'educació en

aquells nivells en què es fixi, tant per als centres de caràcter públic com per als altres».

Pluralitat religiosa i diàleg interreligiós

En l'acte de presentació del document, celebrat a la Sala Auditori del Parlament de Catalunya, hi havia representants de les disset entitats impulsores del document. Bona mostra, per tant, de la pluralitat religiosa i del diàleg interreligiós que es viu i practica a Catalunya.

«El fet religiós nosaltres l'acollim», va destacar Carme Forcadell, presidenta del Parlament de Catalunya. «La diversitat religiosa és una riquesa que hem de preservar i ens n'hem de sentir orgullosos», va afegir. I Meritxell Borràs, consellera de Governació, Administracions Públiques i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, va destacar que el document promogut per diferents entitats de diverses confessions religioses és fruit del diàleg interreligiós que es practica a Catalunya. «No volem», va dir Borràs, «que el fet religiós quedi arraconat a la sagristia i a la vida privada, sinó que participi en la vida pública i faci sentir la seva veu».

A l'hora de presentar el document van intervenir Carles Armengol, vicepresident del Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans; Lluís Jou, president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, i el pare Hilari Ragner, monjo de Montserrat i historiador. Les entitats catòliques que han promogut el document són Cristianisme i Justícia, Escola Pia de Catalunya, Federació Catalana de Pax Romana, Federació de Cristians de Catalunya, Fundació Claret, Fundació Escola Cristiana de Catalunya, Fundació Joan Maragall, Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans, Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, Junta Directiva de la Unió de Religiosos de Catalunya, Justícia i Pau, Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i Vedruga Catalunya.

Pelegrinatges 17

Roma

Audiència + Assís

Del 14 al 17 de març

ÍNDIA DEL SUD

Del 7 al 18 de març

Exotisme, diversitat, natura,
cristianisme i molt més

PELEGRINATGE A FÀTIMA

Celebració del
Centenari de
les aparicions
de Nostra
Senyora de
Fàtima

Del 31 de març al 2 d'abril

ARMÈNIA

Del 25 d'abril al 2 de maig

www.clubmes.cat

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

EMILIA RÒMANA

Del 26 al 30 d'abril

SUD-ÀFRICA

Del 15 al 26 d'octubre

Deixeu-vos enamorar per Àfrica i veniu amb el **Club + Amics**, descobrireu la seva cultura, fauna i la seva àmplia flora i els seus meravellosos capvespres.

Colòmbia

El desafiament de la pau implica la comunitat

Jaime Absalón León Sepúlveda, director i fundador de la Corporació Claretiana Norman Pérez Bello

Rosa María Jané Chueca
Redacció

Amb motiu del dia que l'Església dedica a Hispanoamèrica, el 5 de març, hem volgut fixar-nos en Colòmbia. De la mà de Jaime Absalón León, director i fundador de la Corporació Claretiana Norman Pérez Bello, ens atensem a la tasca de l'Església i a la realitat d'un país que vol deixar enrere dècades de violència. Jaime és un dels testimonis convidats per Mans Unides per a la campanya d'enguany: «El món no necessita més menjar, necessita més gent compromesa.»

Han passat cinc mesos del plebiscit per la pau a Colòmbia, «que va mostrar un país dividit entre els que volien la pau i els que la volien però no sabien com», ens explica aquest activista colombià. Què ha canviat, des d'aleshores? Jaime ens respon: «Ha canviat que els qui volen la pau van sortir al carrer per exigir al govern que mantingués els processos de pau i als que van votar pel "no" se'ls va convidar que fessin les seves aportacions, amb llibertat i amb justícia, i no amb la campanya de difamació que van dur a terme. El plebiscit va servir perquè la gent es comprometés més amb la pau. Això va permetre que el procés es mantingués, que durant setmanes hi hagués mobilitzacions multitudinàries per la pau com no s'havien vist mai abans.»

Tot aquest moviment ha creat una pedagogia a la societat, «que és el que ens falta», reconeix el director de la Corporació Claretiana, «perquè és una societat acostumada a la guerra i que l'ha naturalitzada. El que és "normal" i "natural" és eliminar l'altre per qualsevol diferència. En aquest sentit, estem canviant amb aquests processos de pau.»

La Corporació Claretiana Norman Pérez Bello treballa colze a colze amb l'Església local: «Som una organització de laics i de religiosos, i també d'altres Esglésies compromeses amb la pau», comenta el seu responsable. Un dels projectes de l'entitat se centra en el suport a la població indígena, i per això compta amb la col·laboració de Mans Unides. «Tenim un projecte a l'Orinoquia per ajudar els indígenes perquè aprenguin a conrear i, sobretot, a exigir els seus drets de manera pacífica, que facin servir la paraula invocant el dret internacional, el dret constitucional», apunta Jaime.

Absalón aplaudeix que «els indígenes hagin guanyat molt de terreny els darrers anys en la participació política, però continuen sent molt exclosos, amb un territori reduït... el nostre paper és acompanyar-los, que ells mateixos reclamin els seus drets». La població indígena viu en algunes zones on fins i tot hi ha fam, «cosa que fa vergonya. El govern ha d'entendre

Jaime Absalón.

JAIME ABSALÓN

«Ser activista pels drets humans és la professió més perillosa a Colòmbia»

«Cal comprometre's amb el "sí". La guerra no és mai la solució, ni l'odi ni el no perdonar»

que no som a l'època colonial, quan els indígenes eren inferiors. Són iguals en tot, tenen els mateixos drets, tenen necessitat de terres. Sense terres, perden el seu ésser, se'ls fa molt més difícil sobreviure. I les terres indígenes estan sent novament colonitzades». Es refereix especialment a les multinacionals que els prenen les terres per produir per a l'exportació o per extreure'n minerals. A això s'hi afegeix el deteriorament del medi ambient.

Un dels grans problemes a Colòmbia és la quantitat ingent de desplaçats a causa de la violència. Jaime Absalón xifra en 8 milions els desplaçats, «és com si haguéssim mogut Madrid i Barcelona juntes i una mica més... Això és molt de patiment. Fa por tornar a l'indret on van tenir lloc els fets. El govern ha d'invertir en els pagesos perquè puguin tornar al camp. Com poden tornar a la seva terra si no tenen casa, bestiar, recursos per invertir... per això el govern s'ha de comprometre a facilitar subsidis als pagesos. Fan falta vies de comunicació perquè treguin els seus productes i capacitar-los perquè puguin tecnificar la seva agricultura».

Altrament, ningú no tornarà al camp. Això és el que falta i, de fet, figura en el primer punt dels acords entre el govern i les FARC (Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia): donar terra als pagesos, subsidi i educació.

Líders assassinats

La pau exigeix sacrificis, alguns de molt extrems. «Els pacifistes i els líders de moviments socials per la pau són assassinats per grups paramilitars, principalment», relata Jaime Absalón. El 2016 es van superar els 100 assassinats: líders socials, ambientalistes, indígenes, estudiants, membres d'organitzacions de dones, persones properes a l'Església... homes i dones compromesos amb la pau. «Aquest és el sacrifici més gran que implica sostenir els acords de pau. Per això s'ha d'exigir a l'Estat i al president que compleixi els acords de pau, perquè si no, serà una metxa per tornar a encendre la guerra», sosté l'activista. En aquest sentit la comunitat internacional, l'Església, «ha d'exigir al govern que protegeixi la vida dels ciutadans que treballen per la pau».

Aquest activista lamenta que el govern colombià vulgui llevar importància a aquestes morts perquè «aquestes persones són les que treballen per la pau, són les que permetran que els drets humans s'apliquin a la regió, són les que conservaran la pau, les que ensenyaran a d'altres la importància del diàleg, de la democràcia, de la participació política i dels drets per a tothom. Gràcies a la comunitat internacional tenim un procés de pau a la vista i la pau és més a prop. Si la comunitat internacional no s'hagués pronunciat davant de la

La Corporació Claretiana dona suport a la població indígena.

internacional

debacle del plebiscit, hauríem reulat 50 anys». Per això insisteix que a escala internacional cal «exigir al govern la protecció dels líders socials, els drets humans, el dret a la protesta, a pensar lliurement. I això a Colòmbia no es respecta, no es respecta el dret a l'oposició política».

I Jaime Absalón sap de què parla: «Ser activista pels drets humans és la professió més perillosa a Colòmbia.» De fet, la Corporació Claretiana té un programa de protecció de líders socials. L'any passat van tenir acollides en aquest programa trenta persones, «cosa que indica que la persecució és fortíssima. Amb els assassinats es vol infondre mort i terror. Les pressions de grups d'extrema dreta són molt fortes arreu del país. Són grups que no volen la pau, que han creat grups paramilitars responsables de genocidis, de desaparicions forçades, tenen control polític i econòmic. Fan que la gent agafi por i no parli de pau».

Un altre sacrifici, reflexiona Jaime Absalón, consisteix «a trencar la por, l'odi, aprendre a perdonar. Hem tingut una educació terrible perquè ens han ensenyat a odiar l'altre i a no donar-li l'oportunitat, a desconfiar. Nosaltres sempre desconfiem de tot i de tothom. Hem d'ensenyar a confiar en l'altre, a perdonar, a acollir...»

Quan parlem de les FARC aplicar aquesta recepta no és gens senzill, tot i que Absalón aclareix que «la pau no s'està fent a la mida de la guerrilla. La guerrilla realment ha negociat amb el govern i crec que el govern ho ha negociat molt bé. Però tenim l'experiència que el govern no compleix mai... i això és el que cal assegurar. La democràcia és això: parlar i poder exigir discutint, no pas assassinant...».

La lluita per la pau es continua cobrant vides.

Superant entrebancs

El director de la Corporació Claretiana Norman Pérez Bello és conscient que el treball per la pau implica «molts entrebancs, campanyes en contra, moltes víctimes dels qui estem amb la pau... però tenim la convicció que hem de continuar perquè els nostres fills i els nostres nets la visquin».

Posats a demanar, Jaime Absalón vol «un país on l'educació sigui de franc, on la salut també o sigui, on la corrupció desaparegui, que és el pitjor dels mals de Colòmbia». Això demana dedicar molts esforços perquè tothom tingui les mateixes oportunitats. Així, aprofita aquest reportatge per agrair el suport de Mans Unides: «Gràcies a aquesta ONG ensenyem a conrear, però també que la gent exigeixi els seus drets capacitant-los en drets humans, en drets ambientals, en drets dels pobles... aquest és el camí de la pau, un camí que exigeix eliminar la violència.»

Els colombians saben que no caminen sols. Des d'arreu del món els arriben suports. Un d'ells, molt important, el del papa Francesc, els missatges del qual són molt ben rebuts. Per a Jaime, «el missatge del Papa és molt contundent: cal mantenir la pau. Al país hi ha difamacions, campanyes contra la gent que treballem per la pau, sobretot persones properes a l'expresident Uribe. Jo mateix he viscut moments complicats, quan els meus companys i jo hem estat atacats violentament».

Els qui no volen la pau es comporten violentament, «per això cal seguir insistint a l'Església, al Papa, que no ens abandonin mai i sé que no ho faran mai. Esperem ansiosos la visita de Francesc, que serà l'etapa que culminarà els processos de pau. Aquí tot el poble comprendrà que la pau és l'únic camí. Serà el moment clau

de l'educació per la pau a Colòmbia i esperem que això sigui aviat».

Jaime Absalón és un home de fe i un home d'esperança: «El tema de la memòria és el que ens ha permès tenir esperança. Aquells sacrificis de la gent que ha mort sent lluitadora, defensora dels drets humans... poder reconèixer el seu sacrifici és el que ens fa no renunciar a seguir construint la pau.»

La memòria també té un aspecte guaridor perquè «parlar del que ha passat reconcilia víctimes amb victimaris; que reconeguin el que han fet, que no ho guardin en silenci perquè hi ha un dolor que no se superarà mai perquè generarà odi contra els altres.

Hem tingut experiències de reconciliació molt afortunades. En això les FARC han donat un exemple al país perquè no ho han fet ni l'exèrcit ni els paramilitars».

El camí serà llarg i difícil, però aquest activista colombià és rotund quan afirma que «cal comprometre's amb el "sí". La guerra no és mai la solució, ni l'odi ni el no perdonar». I afegeix: «El compromís primer és que parlem de pau, però la pau no és possible si no hi ha feina, menjar... si no hi ha gana no hi ha guerra; si hi ha educació hi ha una possibilitat que els problemes no se solucionin amb la violència i puguem tenir un món més digne.»

ROMIATGE DEL CLUB+AMICS A MONTSERRAT

Presidit pel Sr. Bisbe SEBASTIÀ TALTAVULL

18 de març del 2017

Per a més informació i reserves, truqueu al
934 092 770

Des del monestir

El diàleg

El diàleg és un valor molt preuat, sobretot quan s'ha fet possible la bona comunicació. És aquí quan sorgeix la comprensió, l'amabilitat i la humilitat. En realitat és quan neix la capacitat de l'escolta si és sincera i per excel·lència, encara que puguin sorgir diversitat d'opinions, si existeix un ambient correcte i agradable en què es pot sentir la flaire enriquidora que condueix a l'acord, a buscar el sentit de la conversa, sempre mitjançant el diàleg bo i correcte.

Quan es volen cercar i aconseguir bons models i exemples colpidors, quan la comunicació vol transformar el cor humà, només es pot obtenir amb tota plenitud i riquesa en l'evangeli. S'hi troben els ensenyaments pertinents de creixement, quant a l'amor, la veritat i el seny espi-

rituals. Ens trobem, doncs, amb el bell episodi de l'escena entre Crist i la Samaritana al pou de Jacob. Jesús inicia el diàleg amb les seves divines paraules: «Dona'm aigua.» La dona, astorada, perquè en certa manera era de conducta censurable, anava al pou per calmar la set. «Com és que a mi?», ella li pregunta al Mestre. Heus aquí la resposta exuberant del Fill de l'Altíssim: «Si sabessis quin és el do de Déu! I qui és el qui et diu: "Dona'm aigua."» És el do de Déu expressió i esplendor de la seva grandesa admirable, perquè tot el que existeix i la mateixa vida és donada per Déu. El diàleg que s'ha iniciat amb tanta naturalitat entre Crist i la Samaritana és una de

les exposicions més belles de l'Evangelí, dona un sentit molt profund que pot arribar a descobrir i desitjar la persona humana: la dona assedegada que s'inclina al pou per calmar la seva set natural.

Seguidament actua la força de l'Esperit en la seva ment i en el seu cor i davant la majestat del Fill de Déu li diu: «Senyor, dona'm aigua d'aquesta, així no tindrè més set.» L'aigua clara, transparent, de tantes propietats, d'energies positives, que corre com un rierol a l'abast de tothom, els seus corrents condueixen i apropen al coneixement de Déu. Aquest diàleg ocorregut amb tanta normalitat recull més tard les paraules de Crist: «Els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat» Jn 4,23.

M. Núria Illas
Priora del monestir de
Valldonzella

La sal de la terra

Teologia, religió i realitat

Els cristians creiem en un Jesús que és Déu encarnat en un home. És a dir, és Déu i home i, per tant, ens divinitza a tots nosaltres, que tenim un doll d'aigua viva al nostre interior, som temples de l'Esperit Sant, estem «divinitzats». I Déu «és humà». Qualsevol norma o acte poc humà no és cristià.

Aquesta reflexió teològica comporta no deslligar la religió de la realitat del dia a dia. Jesús va ser sensible i es va comprometre amb els neguits, problemes, dolors i sofriments de les persones del seu temps i va guarir molta gent; predicava la justícia social, estava a favor dels més necessitats i lluitava contra les injustícies i indiferències dels rics i poderosos envers els pobres; anunciava la Bona Notícia de la Salut-Salvació. Va donar la

vida per coherència i va patir patíbul acusat pels religiosos de la seva època i els poderosos. Semblava un fracàs, però va ressuscitar i va enviar l'Esperit de Déu als seus pocs seguidors —l'havien abandonat quasi tots en els moments crítics— i a poc a poc van aparèixer els cristians, fins avui, dos mil i escaig anys després.

Si creiem això la teologia s'ha de fer des del cor, amb fe. Que diferent ens l'han fet aprendre teòlegs que parlen de Déu sense haver-lo vist mai! S'han muntat moltes teories que no trepitgen de peus a terra. Quina errada anar elucubrant, marxant del Déu de Jesús i creant-ne un a la mida de les circumstàncies del moment! La religió ha de

ser el mateix: normes, símbols i litúrgies per acostar-nos a aquest Déu fet home, Déu Pare i Mare amorós. Crec que encara no hem trobat a casa nostra una litúrgia adaptada al temps d'avui, encara hi ha massa formulismes difícils d'entendre per a la gent jove i no experta i per als allunyats. Quan una simbologia s'ha d'explicar massa, potser és poc demostrativa. Les regles i les lleis han d'estar al servei de l'home i no al revés.

Tenim un papa, Francesc, que predica amb paraules i fets aquest Jesús encarnat, compromès amb els sofriments dels altres, una religió alliberadora, que ensenya el camí de salvació. Tant de bo féssim cas del que ens diu i retornéssim a l'Evangelí. Seriem molt més feliços.

Joan Viñas
Membre numerari de la Reial
Acadèmia de Medicina
de Catalunya

Mirada al món

La basílica de Betlem

Abans que comencessin les obres de reestructuració del Sant Sepulcre de Jerusalem, ja havien començat, i amb una escala més gran encara, les obres de la restauració de la basílica de la Nativitat de Betlem. Un altre esdeveniment religiós i cultural de gran importància que dona consistència i descobreix l'antiga bellesa de les obres que restauren.

En dos articles ens ocuparem de la basílica de Betlem: en el primer, l'actual, farem una descripció de l'església i de la seva història, i en el segon parlarem en concret d'aquests importants treballs que han donat nova vida i esplendor a aquesta famosa església, l'única que queda a Terra Santa del segle IV.

Igual que la basílica del Sant Sepulcre, la basílica de Betlem és obra de l'emperador Constantí i de la seva mare santa Helena. Totes dues es van començar l'any 326, l'any següent del Concili de Nicea. Encara que totes dues tinguin el mateix estil clàssic grecoromà, l'estructura era diferent. La basílica de la Nativitat de Betlem constava,

originàriament, de tres parts: la central, dividida en cinc naus per quatre fileres de columnes; el presbiteri, de forma octagonal, sobre la Cova del Naixement, i l'atri exterior d'entrada. Els pelegrins antics celebraven la bellesa i la riquesa d'aquesta gran església, amb el seu vast paviment de mosaic, els seus lampadaris, decoracions, icones, marbres i metalls preciosos.

Dos segles després, l'emperador Justinià va engrandir la basílica afegint-li un transsepte horitzontal amb dos absis i un tercer absis a la part més oriental. A més, va afegir-hi un nàrtex o ample corredor abans de l'entrada de la basílica i va cobrir el paviment de l'església amb lloses de pedra, cobrint així el gran mosaic bizantí que ornava tot el terra de la basílica constantiniana. L'any 614 Terra Santa va tremolar davant la invasió dels perses del rei Cosroes, que va destruir i incendiar totes les esglésies i monestirs de Palestina. Però la basílica de Betlem va ser, providenci-

alment, respectada. Les cròniques antigues diuen que el motiu va ser el frontispici de la basílica, que representava, en un gran mosaic, l'adoració dels Mags, els quals anaven vestits segons l'estil persa. Van depredar la basílica però no la van destruir, al contrari de la basílica del Sant Sepulcre.

Quan van arribar els croats, el segle XII, van recobrir de mosaics els murs i van fer una porta d'entrada més baixa, apuntada, segons l'estil del temps. Les columnes de la basílica van ser pintades amb les imatges de sants medievals i es van esculpir les dues entrades de marbre amb portes de bronze que, encara avui, permeten l'entrada a la Cova del Naixement. Una de les darreres reconstruccions, pels volts del 1500, va ser la porta d'entrada, d'una altura de només un metre i vint centímetres, per tal d'impedir als musulmans que entressin a la basílica amb cavalls.

Ara aquesta basílica s'està renovellant i ja comença a cridar l'atenció per la bellesa i la perfecció de la seva construcció i ornamentació.

Joan Maria Vernet
Salesià des de Jerusalem

Punt de vista

Esther Rió
Coordinadora DMP Barcelona

El Dia Mundial de Pregària de les Dones

El primer divendres del mes de març se celebra a tot el món el Dia Mundial de Pregària de les Dones, al voltant del Dia Internacional de la Dona. Aquesta jornada s'emmarca com una celebració eminentment femenina però oberta a la participació de tothom; i des de fa molts anys reuneix dones de la majoria de confessions cristianes per lloar Déu i pregar conjuntament per un país en concret, intentant apropar-se a la seva realitat, des del missatge de l'evangeli.

El comitè central del Dia Mundial de Pregària amb seu a Nova York (World Day of Prayer International Committee - web: worlddayofprayer.net) és qui té la responsabilitat d'anar assignant els països que s'encarregaran de preparar la litúrgia i els diversos materials que seran enviats arreu del món. L'any passat el país encarregat va ser Cuba i el lema escollit: «En acollir les nenes i els nens m'acollí a mi.»

El Dia Mundial de Pregària té els seus orígens de quan els missioners i les seves dones de l'església evangèlica obrien punts de missió a finals del segle XIX i principis del segle XX, en

“QUE POTSER ET TRACTO INJUSTAMENT?”

DIA MUNDIAL DE PREGÀRIA 2017 - FILIPINES

Divendres 3 de març - a les 19:00 hores

Església Mare de Déu del Carme - Carrer Bisbe Laguarda, 1 Barcelona

diversos continents, per donar suport a les dones autòctones i a poc a poc es va anar estenent, per la pròpia iniciativa de les dones, donant a conèixer el seu país des de la perspectiva de la mirada femenina.

A casa nostra es va començar a

celebrar a principis dels anys 50 (segle XX) inicialment per part de l'església evangèlica però amb el temps ha esdevingut una jornada interconfessional. Per això i dins de l'esperit ecumènic, tradicionalment participen les esglésies metodista, catòlica, ortodoxa, luterana de parla alemanya, catòlica de parla alemanya i anglicana de parla anglesa. Fruit d'aquesta participació és la celebració d'aquest dia alternativament en els temples de les diverses confessions participants. Les ofrenes que es recullen van adreçades a projectes d'ajut social assenyalats pel país que ho prepara.

Aquest any el Dia Mundial de Pregària ha estat elaborat per les dones de les Filipines amb el títol «Que potser et tracto injustament?» (Mateu 20,1-16), la tasca de cada comitè local ha estat adaptar-ho al seu entorn. A Barcelona participarà la comunitat catòlica de

Filipines, i la celebració tindrà lloc el dia 3 de març, a les 19.00 hores, a l'església de la Mare de Déu del Carme. La reflexió bíblica estarà a càrrec de la pastora Marta López (presidenta de l'Església Evangèlica de Catalunya - EEC).

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

«Bullying» superior (2)

La relació família-escola pot ser difícil. Hi ha associacions de pares que volen fiscalitzar el claustre. Pares que no respecten el prestigi i el respecte que el mestre mereix. Això són problemes reals. Sorgeix el conflicte, els progenitors es troben amb el professor i, de vegades, no estan d'acord. Això és més freqüent del que sembla. Hi ha incompatibilitat. L'alumne pot canviar d'escola però, evidentment, de pares, no.

La finalitat del mestre és l'ensenyament i alguns aspectes de l'educació. La relació entre el docent i els alumnes no ha de ser llunyana. De vegades, s'estreny. I sorgeix simpatia amb alguns o antipatia amb altres.

Moltes vegades l'alumne n'és la víctima, pateix, deixa d'aprendre o d'entendre prou i se sent lesionat. Generalment, ho expressa dient que «li tenen mania».

Aquesta aversió és un fenomen paral·lel al *bullying*, no ho oblidem. Les conseqüències poden derivar cap al fracàs escolar.

Sempre dic, i per experiència, que el que fa més feliç és ensenyar el qui no sap. I el que més tortura un mestre és pretendre ensenyar el qui no vol aprendre.

El *bullying* al qual m'he referit altres dies s'ha convertit gairebé en un delicte tipificat i penat. Patir la mania d'un docent, no.

En tinc experiència i, perquè consti, em referiré a una època adulta. Un professor em va comunicar un dia que m'havia de suspendre. Reconeixia que, en el curs, era un dels que sabia més teologia, però em va dir: «Has estudiat quan has volgut i quan t'ha donat la gana, i l'alumne ha d'estudiar quan i com vol el professor.» Em va doldre molt. Com que, finalment, em va posar un aprovat justet i vaig poder passar de curs, no em va arribar a causar cap trauma. Però vaig perdre prestigi perquè aleshores les notes es feien públiques. Ara bé, he continuat aprenent teologia i aplicant-la a la meua vida cristiana. I continuo estudiant, sense que ningú m'assigni qualificacions. A excepció de les que em pot donar Déu, en qui sempre he confiat i confio que em permeti passar el curs temporal i incorporar-me a l'etern.

I és que hi ha una qüestió fonamental: ensenyar és qüestió de vocació, més que d'ofici, encara que avui no és reconegut.

L'avantatge de qui pateix *bullying* d'un docent és que la durada és limitada. A més, qui en pateix dels companys pot rebre insults pel carrer i li poden escopir o pegar. Els enemics i la víctima al carrer juguen en camp propi, cosa que no passa amb el professor. Tot i així no hem d'oblidar els trastorns de personalitat que un mestre pot provocar.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Quaresma 2017

«Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.» Heus aquí el resum de la predicació de Jesús. L'Església fa ús d'aquesta frase en la imposició de la cendra, el dimecres quan s'inaugura la Quaresma. Una crida i una realitat, també possible, en dita cerimònia penitencial: «Recorda't que ets pols i a la pols tornaràs.»

El desenvolupament de la vida espiritual té principalment la seva font en la litúrgia. En efecte, els ritus cristians van afaïçonant, al llarg de l'any litúrgic, el cos i la pregària del ritme, sempre creixent, de la seva vida en Crist, de la filiació divina que, sortosament, els fou regalada en el

Baptisme.

«Quaresma» és el període sagrat de «quaranta dies» que ens mena, amb amable austeritat, a la Pasqua, la festa de les festes, en la qual Jesucrist, després de morir a la Creu i de ser sepultat, ressuscità el tercer dia. El primer ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres, en el primer dels set sagraments, vam morir amb Ell al pecat i vam ressuscitar a la vida nova de fills de Déu.

La Quaresma, doncs, ens prepara per a la renovació de les promeses del Baptisme. Ara, en l'adulthood de la fe, esdevenen ben nostres i en som tan responsables que les sabem molt nos-

tres i que són la deu del nostre goig.

Durant la «Santa Quaresma» redoblem la pregària, l'ascètica (esforç cristià) i la caritat. Pràctiques que es troben ja a l'Antic Testament i que esdevenen joiosament fortes en el temps de la Redempció. Aquest temps litúrgic ens marca un camí de major disponibilitat en el seguiment del Senyor i en l'edificació d'un món més endreçat. El cor del creient se sent ple d'alegria. La «Quaresma», sense alegria, no seria res, no seria un temps sagrat.

El papa Francesc, en la *Joia de l'Evangeli*, escriu: «Hi ha cristians que fan la impressió de ser una Quaresma sense Pasqua. Tot cristià ha de mantenir, almenys, un raig de llum, que neix de la certesa personal de ser infinitament estimat per damunt de tot.»

La Paraula és un do.

Estimats germans i germanes,
La Quaresma és un nou començament, un camí que ens porta a un destí segur: la Pasqua de Resurrecció, la victòria de Crist sobre la mort. I en aquest temps, rebem sempre una forta crida a la conversió: el cristià està cridat a tornar a Déu «de tot cor» (Jl 2,12), a no acontentar-se amb una vida mediocre, sinó a créixer en l'amistat amb el Senyor. Jesús és l'amic fidel que no ens abandona mai perquè, fins i tot quan pequem, espera pacientment que tornem a ell i, amb aquesta espera, manifesta la seva voluntat de perdonar (cf. homilia, 8 gener 2016).

La Quaresma és un temps propici per intensificar la vida de l'esperit a través dels mitjans sants que l'Església ens ofereix: el dejuni, la pregària i l'almoïna. A la base de tot, hi ha la Paraula de Déu, que se'ns convida a escoltar en aquest temps i a meditar més sovint. Concretament, voldria centrar-me aquí en la paràbola de l'home ric i el pobre Llätzer (cf. Lc 16,19-31).

Deixem-nos guiar per aquest relat tan significatiu, que ens dona la clau per entendre com hem de comportar-nos per aconseguir la veritable felicitat i la vida eterna, i ens exhorta a una sincera conversió.

1 L'altre és un do

La paràbola comença presentant els dos personatges principals, però el pobre és el qui ve descrit amb més detall: Ell es troba en una situació desesperada i no té força ni per aixecar-se; està assegut a la porta del ric i menja les engrunes que cauen de la seva taula, té nafres per tot el cos i els gossos venen a llepar-les (cf. vv. 20-21).

El quadre és ombrívol i l'home, degradat i humiliat. L'escena resulta encara més dramàtica si considerem que el pobre es diu Llätzer: un nom ple de promeses, que significa literalment «Déu ajuda». Aquest no és un personatge anònim, sinó que té trets precisos i es presenta com algú amb una història personal. Mentre per al ric és com si fos invisible, per a nosaltres és algú conegut i gairebé familiar. Té un rostre. I com a tal, és un do, un tresor de valor incalculable, un ésser estimat, recordat per Déu, encara que la seva condició concreta sigui la d'una desfertra humana (cf. homilia, 8 gener 2016). Llätzer ens ensenya que l'altre és un do.

La justa relació amb les persones consisteix a reconèixer amb gratitud el seu valor. Fins i tot el pobre, a la porta del ric, no és una càrrega molesta, sinó una crida a convertir-se i a canviar de vida. La primera invitació que ens fa aquesta paràbola és la d'obrir la porta del nostre cor a l'altre, perquè cada persona és un do, sigui veí nostre o un pobre desconegut.

En aquest temps fort se'ns convida a escoltar i meditar amb més freqüència la Paraula de Déu. / Dimitri Conejo Sanz

La Quaresma és un temps propici per obrir la porta a qualsevol necessitat i reconèixer-hi, en ell o en ella, el rostre de Crist. Cadascú de nosaltres els trobem en el nostre camí. Cada vida que trobem és un do i mereix acollida, respecte i amor. La Paraula de Déu ens ajuda a obrir els ulls per acollir la vida i estimar-la, sobretot quan és feble. Però per fer això cal prendre seriosament també allò que l'Evangeli ens revela sobre l'home ric.

2 El pecat ens encega

La paràbola és despietada en mostrar les contradiccions en què es troba el ric (cf. v. 19). Aquest personatge, a diferència del pobre Llätzer, no té un nom i se'l qualifica només de «ric». La seva opulència es manifesta en la roba que vesteix, d'un luxe exagerat. La porpra, en efecte, era molt valuosa, més que la plata i l'or, motiu pel qual estava reservada a les divinitats (cf. Jr 10,9) i als reis (cf. Jc 8,26). La tela era d'un lli especial que contribuïa a atorgar a l'aspecte un caràcter gairebé sagrat. Per tant, la riquesa d'aquest home és excessiva, també perquè l'exhibia de manera habitual cada dia: «Festes esplèndides cada dia» (v. 19).

En ell s'albira de forma palesa la corrupció del pecat, que es realitza en tres moments successius: l'amor als diners, la vanitat i la supèrbia (cf. homilia, 20 setembre 2013). L'apòstol Pau diu que «la cobdícia és l'arrel de tots els mals»

(1Tm 6,10). Aquesta és la causa principal de la corrupció i font d'enveges, plets i recels. Els diners poden arribar a dominar-nos fins al punt d'esdevenir un ídol tirànic (cf. exh. ap. *Evangeli gaudium*, 55).

En lloc de ser un instrument al nostre servei per fer el bé i exercir la solidaritat amb els altres, els diners poden sotmetre'ns, a nosaltres i a tothom, a

una lògica egoïsta que no deixa lloc a l'amor i impedeix la pau. La paràbola ens mostra com la cobdícia del ric el fa vanitós. La seva personalitat es desenvolupa en l'aparença, a fer veure als altres allò que ell es pot permetre. Però l'aparença amaga un buit interior. La seva vida està presonera de l'exterioritat, de la dimensió més superficial i efímera de l'existència (cf. *ibid.*, 62).

La pregària és un dels pilars de la Quaresma.

PARA LA QUARESMA 2017

L'altre és un do

però, li explica: «Fill, recorda't que en vida et van tocar béns de tota mena, mentre que Llätzer només va rebre mals. Ara, doncs, ell troba aquí consol i tu, en canvi, sofriments» (v. 25).

En el més enllà, es restableix una certa equitat, i els mals de la vida s'equilibren amb els béns. La paràbola es perllonga, i d'aquesta manera el seu missatge es dirigeix a tots els cristians. Efectivament el ric, com que els germans encara viuen, demana a Abraham que els enviï Llätzer per avisar-los; però Abraham li respon: «Ja tenen Moisès i els profetes: que els escoltin» (v. 29). I davant l'objecció del ric, afegeix: «Si no escolten Moisès i els profetes, tampoc no els convencerà cap mort que ressusciti» (v. 31). D'aquesta manera, es descobreix el veritable problema del ric: l'arrel dels seus mals es troba en el fet de no escoltar la Paraula de Déu; concretament això el va portar a no estimar ja Déu i, per tant, a menysprear el proïsme. La Paraula de Déu és una força viva, capaç de suscitar la conversió del cor dels homes i orientar novament a Déu. Tancar el cor al do de Déu que parla té com a efecte tancar el cor al do del germà.

Estimats germans i germanes, la Quaresma és el temps propici per renovar-se en la trobada amb Crist viu en la seva Paraula, en els sagraments i en el proïsme. El Senyor, que va vèncer els enganyos del temptador en els quaranta dies que va passar al desert, ens mostra el camí que cal seguir. Que l'Esperit Sant ens guïï a fer un veritable camí de conversió, per redescobrir el do de la Paraula de Déu, ser purificats del pecat que ens encega i servir Crist present en els germans necessitats. Animo tots els fidels a manifestar també aquesta renovació espiritual participant en les campanyes de Quaresma que moltes organitzacions de l'Església promouen en diferents indrets del món, perquè augmenti la cultura de l'encontre en l'única família humana. Preguem els uns pels altres perquè, participant de la victòria de Crist, sapiguem obrir les nostres portes als febles i als pobres. Aleshores viurem i donarem un testimoni ple de l'alegria de la Pasqua.

El Papa ens demana obrir les portes als febles i pobres. / sma

Jesús és l'amic fidel que no ens abandona mai, fins i tot quan pequem espera pacientment que tornem a ell

Cada vida que trobem és un do i mereix acollida, respecte i amor

Tancar el cor al do de Déu que parla té com a efecte tancar el cor al do del germà

l'afecció als diners és una mena de ceguesa: el ric no veu el pobre famolenc, nafrat i prostrat en la seva humiliació. Quan mirem aquest personatge, s'entén per què l'Evangelí condemna amb tanta claredat l'amor als diners: «Ningú no pot servir dos senyors, perquè si estima l'un, avorrirà l'altre, i si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu servir alhora Déu i el diner.» (Mt 6,24).

3 La Paraula és un do

L'Evangelí del ric i el pobre Llätzer ens ajuda a preparar-nos bé per a la Pasqua que s'acosta. La litúrgia del Dimecres de Cendra ens convida a viure una experiència semblant viscuda pel ric de manera molt dramàtica. El sacerdot, mentre imposa la cendra al cap, diu les següents paraules: «Recorda que ets pols i a la pols tornaràs.» El ric i el pobre, en efecte, moren, i la part principal de la paràbola es desenvolupa en el més enllà. Els dos personatges descobreixen de cop i volta que «hem vingut en aquest món sense res, i no ens en podem endur res» (1Tm 6,7).

També la nostra mirada es dirigeix al més enllà, on el ric manté un diàleg amb Abraham, anomenat «pare» (Lc 16,24.27), amb la qual cosa demostra que pertany al poble de Déu. Aquest aspecte fa que la seva vida sigui encara més contradictòria, ja que fins ara no s'havia dit res de la seva relació amb Déu. En efecte, no hi havia lloc per a

Déu en la seva vida, ja que és ell mateix el seu únic déu. El ric només reconeix Llätzer enmig dels turments de l'altra vida, i vol que sigui el pobre qui li alleugui el sofriment amb una mica d'aigua. Els gestos que es demanen a Llätzer són semblants als que el ric hauria hagut de fer i no va realitzar mai. Abraham,

RECÉS DE PASQUA a càrrec del bisbe Sebastià Taltavull

Dissabte dia 29 d'abril de 2017
al monestir de Vallonzella,
carrer Cister, 41-45, de Barcelona.

PROGRAMA

10.00 h Benvinguda
Pregària comunitària

Xerrada a càrrec del
Sr. Bisbe Sebastià Taltavull

Temps de pregària personal

12.30 h Celebració de l'Eucaristia
Les places són limitades.

Cal fer una aportació mínima
de 5 € per persona

Per fer la vostra reserva truqueu
al 934 092 770.

MERCÈ PAPIOL
Relacions Públiques
mpapiol@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Club+amics

L'esglaó més baix d'aquesta decadència moral és la supèrbia. L'home ric es vesteix com si fos un rei. Simula les maneres d'un déu, i oblida que és simplement un mortal. Per a l'home corromput per l'amor a les riqueses, no hi ha altra cosa que el propi jo. És per això que les persones que hi ha al seu voltant no mereixen la seva atenció. El fruit de

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El fet religiós en la Catalunya del futur

El dia 21 de febrer es va presentar a la Sala Auditori del Parlament el document *El fet religiós en la Catalunya del futur. Drets humans, reconeixement i cooperació*, impulsat per 17 entitats promotores de diferents confessions religioses. Es tracta d'un dels esdeveniments més significatius en l'àmbit religiós d'aquests darrers decennis, que no ha de passar inadvertit. Els mitjans, sovint, són miops als moviments de fons del fet religiós i es polaritzen sobre anècdotes superficials.

Primer, el fet religiós en un nou escenari. Les entitats promotores, amb aquest document, han volgut fer sentir la seva veu en un moment de canvis profunds. L'horitzó és la Catalunya del futur. El model polític està en ebullició. El pols democràtic, vibrant. La societat, més viva que mai. Els partits intenten posicionar-se i la recerca de l'hegemonia no tem fer sacrificis, fins i tot de temes importants, com és el cas que ens ocupa. Alguns moviments voldrien excloure la religió de l'àmbit col·lectiu per reduir-la a temples i sagristies sense incidència social. El títol del document no es decanta per la independència, però tampoc no l'exclou. Té una posició oberta als imponderables que puguin passar. Les veus s'han de fer sentir en el procés i no només al final.

Segon, una aportació coral. L'Església catòlica, a causa del seu arrelament històric, pes institucional i incidència demogràfica, podia haver intentat formular la proposta en solitari, però no ha estat així. En el nou context, és important reconèixer la pluralitat religiosa, integrar-la de manera constructiva i articular-la democràticament. D'aquesta manera, s'evita que els poders públics caiguin en la temptació d'utilitzar unes confessions contra les altres, sempre que aquestes tinguin ben clar el valor que les uneix. Les institucions polítiques no han de sotmetre les confessions en benefici dels seus interessos, sinó respectar-les en la seva finalitat i desenvolupament. Unes i altres podrien així recórrer camins de cooperació. El document és clar i explícit en aquest punt. Per això, se sosté que

Un dels esdeveniments més significatius en l'àmbit religiós d'aquests darrers decennis

equitat no és sinònim d'igualtat o d'uniformitat.

Tercer, argumentació de fons amb les llums llargues. El dret a la llibertat religiosa, profundament vinculat a la dignitat de la persona, ha de ser tutelat i respectat. Les declaracions, pactes internacionals i convenis de més rang reconeixen aquest dret.

Els poders públics de la Catalunya del futur no els poden obviar. Per això, convé que la relació de l'Estat i les confessions religioses disposi d'un model aconfessional o de laïcitat oberta que redundi en benefici de tots. Cal subratllar que, per exemple, els centres educatius no estan permesos perquè suposen un estalvi a les arques públiques sinó perquè existeixen arguments jurídics que articulen uns drets més importants. Es tracta de projectar llums llargues sense quedar-se segrestats pels immediatistes.

Gran iniciativa que mereix no caure en l'oblit.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

«Gracias por el lío que armaron...»

Llegint aquest títol, crec que tots ens imaginem el papa Francesc, amb el seu accent argentí tan característic, pronunciant la frase. Nosaltres no la vam sentir, la vam llegir, perquè la va enviar per whatsapp a un germà argentí amic seu que havia col·laborat els primers dies a l'església oberta de Santa Anna. El germà l'hi va fer cinc cèntims i ell li va dir que ens transmetés aquest missatge.

I és que, des de la seva primera carta parlant de la joia de l'Evangelí, sempre ens ha deixat molt clar que, per viure aquesta joia, ens hem de ficar en embolics, perquè només així es pot entendre l'Evangelí, i aquest es converteix per a nosaltres en Bona Notícia que dona joia.

La tasca d'estimar és, en definitiva, l'únic manament de Jesús

Realment, quan un es comença a endinsar en aquesta tasca d'estimar que és, en definitiva, l'únic manament de Jesús, es fica en un autèntic embolic del qual ja no pot ni vol sortir.

I és que els problemes humans van més enllà de solucions fàcils i a l'abast.

Ahir me'n vaig anar a dormir amb una sensació d'impotència tan gran com el dolor de la gent que m'envolta. Està clar que si no ens acostem al dolor aliè, ens estalviem aquest sentiment d'impotència, però també ens perdrem altres sentiments, com l'empatia, l'estimació, la pròpia debilitat...

Quan només pots acompanyar, sense tenir la capacitat humana de resoldre problemes que depenen de la voluntat de l'altre, i aquest altre, precisament, té la voluntat malalta, què es pot fer?

Sempre recordo les paraules de sor Genoveva quan deia que la droga —qualsevol de les que produeixen addicció— és l'infern aquí a la terra. I ho és perquè la primera cosa que intoxica és la voluntat. Veure una persona a qui estimes i a qui vols ajudar patint la seva impotència per no poder sortir d'una situació és una conseqüència d'aquest embolic en el qual ens fem i del qual parla el papa Francesc.

I de nou van ser unes paraules del Papa les que em van retornar la pau i la confiança de viure ficada en «l'enrenou» i que voldria dedicar a tots els que s'ho passen malament per la seva situació o per la situació d'aquells a qui estimen i voldrien ajudar: «Tanmateix, no tot està perdut, perquè els éssers humans, capaços de degradar-se fins a l'extrem, també poden sobreposar-se, tornar a optar pel bé i regenerar-se, més enllà de tots els condicionaments mentals i socials que els imposin. Són capaços de mirar-se a si mateixos amb honestedat, de treure a la llum el seu propi fàstic i d'iniciar camins nous cap a la veritable llibertat» (*Laudato Si*, 205).

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Joan Arimany, Carles Armengol, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Jaume González, Joan Guiteras, Núria Illas, Daniel Jover, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Miquel Raventós, Ignasi Ricart, Esther Rion, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Carles Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Joan M. Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Consells per a l'itinerari quaresmal

Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Fa uns dies vaig trobar uns consells que poden servir-nos molt bé per viure una fecunda i santa Quaresma. Us els transcribo tal com els vaig llegir. Us convido i em convido a mi mateix a viure'ls amb generositat.

1. Retirar-nos a una església per assaborir el silenci i la presència de Déu. En un món que ens roba la serenitat, són espais necessaris de tranquil·litat i oasi de pau per valorar, reflexionar i fer una autocrítica sobre la vida que portem.

2. Escoltar la Paraula del Senyor. Estem totalment assetjats i exigits per una multitud de falques publicitàries i veritats a mitges que són grans mentides. El Senyor, amb la seva Paraula, ens orienta per prendre la direcció adequada sense allunyar-nos d'Ell. Que ningú no ens digui: «Per què haig d'anar a l'església? Mira, els que hi van tots els dies no practiquen el que senten.» No obstant això fan alguna cosa: escoltar. Així algun dia podran fer totes dues coses: sentir i practicar.

3. Sortir a trobar els altres. La Quaresma ens convida a obrir els ulls, el cor (i les butxaques si cal) perquè no oblidem que la Fe exigeix compromís. La caritat és una lletra de canvi a llarg termini a favor

de qui la practica, acceptada per una firma de crèdit il·limitat: Déu.

4. Estimar i treballar per l'Església. Avui, potser, no està de moda dir que «jo soc Església i l'estimo». La veritat és que, en els períodes de dificultats és quan de veritat surten a la llum i es manifesten els valents i grans en la Fe. L'Església d'avui no necessita cristians a temps parcial, sinó cristians d'una peça!, deia sant Joan Pau II.

5. Reprendre, o fins i tot iniciar, el gust per la pregària. El silenci, entre altres coses, és el soroll que fa Déu quan passa a prop nostre. Prega quan et sentis sol, la pregària et portarà la companyia de Déu.

6. Respectar la vigília i el dejuni. Cada divendres de Quaresma, sent sobris i diferents en la nostra alimentació, recordem que Jesús continua sent important a casa nostra i per això fem aquest gest de respectar la vigília i el dejuni. El dejuni i l'abstinència alliberen el cos de les toxines i ajuden l'esperit en el combat contra el pecat.

7. Eucaristia diària. Sacejats per una secularització constant i pertinaç, als cristians ens cal agafar forces i vitalitat d'aquesta gran font d'energia que brota de l'altar. Per què no fer extraordinari cada

capvespre o cada començament del dia amb la nostra participació en l'Eucaristia?

8. Promoure dins les nostres famílies la fam de Déu. No cal anar lluny, ni de bon tros a altres continents, per donar raó de la nostra fe. Quant fa que no hem recordat als nostres familiars més directes la seva pertinença a una Església que els va donar Jesús i que, com a mare, els necessita? La família és el si espiritual on es fomenten les creences i els costums.

9. Donar gràcies a Déu pels valors que l'Evangeli ens proposa. Enmig del relativisme moral que ens sacseja, lluny de desertar, hem de ser agraïts envers Déu perquè ens fa diferents a moltes persones que creuen que la felicitat consisteix en el *tot s'hi val*. Llegir i fer el que diu l'Evangeli ajuda a aspirar a una llibertat més gran.

10. Parlar bé i amb delicadesa. No podem oblidar que s'aconsegueix més «amb mel que no pas amb fel». La Quaresma és un bon moment per corregir les blasfèmies en el nostre llenguatge i les ofenses o el judici dur cap als que ens envolten. Suprimiu Déu o crideu contra Ell i s'haurà fet la nit en l'ànima humana, deia Alphonse de Lamartine.

Benvolguts germans, que Déu us beneeixi a tots.

Als quatre vents

Amb els obrers i amb els pobres

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Un dels pontificats que ha deixat més empremta en la història ha estat el de Lleó XIII, que va exercir el papat durant 25 anys, en un temps de grans convulsions polítiques i socials. Va ser un Papa longeu, ja que va morir als 93 anys, i va ser el primer que va aconseguir veure el segle XX, amb tots els seus avenços i contradiccions. Com a detall curiós, va ser també el primer del qual es conserva un enregistrament cinematogràfic.

Tantes eren les novetats que va presenciar, que la seva encíclica més famosa la va titular *Rerum novarum* «De les coses noves». Va ser la primera gran aportació al que s'ha anomenat doctrina social de l'Església.

Un paràgraf d'aquesta encíclica descriu la seva manera d'interpretar els successos que van desembocar en el «problema obrer»: «Dissolts en el segle passat els antics gremis d'artesans, sense cap suport

que vingués a omplir-ne el buit, desentenenent-se'n les institucions públiques i les lleis de la religió dels nostres avantpassats, el temps va anar insensiblement lliurant els obrers, aïllats i indefensos, a la inhumanitat dels empresaris i a la cobdícia desenfrenada dels competidors.»

El Papa deplorava l'opressió i l'esclavitud virtual de molts pobres per part d'«un grapat de gent molt rica», i exigia salaris justos i dret a fundar sindicats, tot i que rebutjava el socialisme, que llavors era sinònim d'oposició a la propietat privada i a la religió.

Des de la seva encíclica pionera en aquest terreny, la majoria dels seus successors van fer aportacions valuoses, conscients que la doctrina social no és per a l'Església un ornament, sinó que forma part de la seva essència, ja que si bé es dirigeix a l'individu no ho fa de manera aïllada, sinó també en la seva sociabilitat, i d'aquesta manera pretén fecundar la

societat amb el missatge de l'Evangeli.

Pius XI no va defugir escriure contra les dictadures de la seva època, sobretot el nazisme i el comunisme; Pius XII va divulgar la idea d'un dret natural anterior a qualsevol ordenament positiu; Joan XXIII i Pau VI en la *Mater et magistra* i la *Populorum progressio* van actualitzar el missatge cristià a la societat de la segona meitat del segle XX. El Concili Vaticà II va oferir, amb la constitució pastoral *Gaudium et spes*, un document extraordinari sobre les grans qüestions de la doctrina social. Joan Pau II va redactar tres encíclics socials, entre elles la *Sollicitudo rei socialis*. Fins a arribar al papa Francesc i la seva encíclica ecològica *Laudato Si*.

Són textos per ser llegits. Mostren que la religió no pot refugiar-se en l'àmbit privat, ni a les sagristies, sinó que té molt a dir per orientar la vida social d'acord amb la doctrina de Crist.

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Gn 2,7-9.3,1-7a

Creació i pecat dels primers pares

Lectura del llibre del Gènesi:

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: «Així Déu us ha dit que no mengeu dels fruits de cap arbre del jardí?». La dona li respongué: «Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem». La serp digué a la dona: «No moriríeu pas! Déu sap que si un dia en menjàveu se us obririen els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal». La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obriren a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

Salm responsorial

50

Compadiu-vos de mi, Déu meu,
vós que estimeu tant;
per la vostra gran misericòrdia, esborreu les

meves faltes;
renteu-me ben bé de les culpes,
purifiqueu-me dels meus pecats.

R. *Compadiu-vos de nosaltres, Senyor,
perquè hem pecat.*

Ara reconec les meves faltes,
tinc sempre present el meu pecat.
Contra vós, contra vós sol he pecat,
i he fet el que és dolent als vostres ulls. **R.**

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur,
feu renéixer en mi un esperit ferm.
No em llanceu de la vostra presència,
ni em prengueu el vostre esperit sant. **R.**

Lectura segona

Rm 5,12-19

*Com més abundava el pecat, més ha abundat
també la gràcia*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. [...] Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va imperar la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaran gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres

van esdevenir pecadors, també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

Vers abans de l'evangeli

Mt 4,4b

*L'home no viu només de pa;
viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.*

Evangeli

Mt 4,1-11

Jesús dejuna durant quaranta dies i és temptat

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: «Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans». Jesús li respongué: «Diu l'Esclusura: "L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu"».

Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Esclusura diu: "Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li contesta: «També diu l'Esclusura: "No temptis el Senyor, el teu Déu"».

Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: «Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores». Llavors li diu Jesús: «Ves-te'n d'aquí, Satanàs! L'Esclusura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol"».

Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

Quin paper tenen els somnis a la Bíblia? Són una manera que té Déu de comunicar-se?

En tot el Pròxim Orient s'admet com a evident que la divinitat es dirigeix als seus fidels especialment durant la nit (Gn 32,25: Jacob; Gn 37,5-10: Josep 2Sa 7,4: Natan; Mt 1,20-24: Josep, espòs de Maria; Ac 16,9: Pau). Els somnis són, doncs, un dels mitjans privilegiats de l'esmentada comunicació nocturna amb la divinitat (Gn 28,12; 1Re 3,5). Amb el temps, també en la Bíblia, els somnis són portadors de revelació i esdevenen el clíx literari per subratllar l'origen diví de la paraula rebuda. A la Bíblia hi ha veus molt crítiques contra els somnis i la seva interpretació (Dt 13,2-4; Sir 34,1-7), tanmateix, el crític més agut dels somnis és Jeremies: nega que els somnis continguin un missatge diví, ja que els falsos profetes se serveixen d'ells per justificar els qui tenen el poder, els reis. Per a Jeremies, el lloc dels somnis és la inequívoca paraula de Déu (Jr 23,25-32; 27,9s). També Zacaries 10,12 posa en connexió els somnis amb endevins de mala reputació. Isaïes 29,7s desmitologitza els somnis i afirma que neixen de l'interior de l'ésser humà. La Paraula de Déu s'ha revelat encarnada en un home de carn i ossos, que parlava com els del seu temps, que tenia un rostre humà, el de la «carn» (=límit, finitud) i la cara divina que traspuava tot l'amor de Déu envers nosaltres i que ens revelà amb paraules i fets que Déu és el nostre Pare.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Comporta't com a deixeble meu, Satanàs!

Comencem la Quaresma rellegint les temptacions de Jesús en el desert. De tant llegir-les, el sentit més profund s'ha obnubilat, i afecta fins i tot la transmissió del text. En el títol intento reflectir una variant conservada pel Còdex Beza amb molts altres manuscrits i totes les versions antigues. L'aportaré al final. L'Esperit Sant, després d'ungir Jesús com a Messies-Rei d'Israel en el lloc més inesperat, quan sortia del Jordà i en ple desert, se l'emporta desert endins perquè sigui posada a prova pel diable l'experiència que ha transformat la seva vida d'artesà que havia dut fins ara. Però qui és aquest «diabolo/temptador» que es vol aprofitar de la «fam» que li ha procurat el seu pas pel desert «durant dies quaranta i quaranta nits», refent a l'inrevés els «quaranta» anys que hi passà el poble d'Israel quan fou alliberat de l'esclavitud d'Egipte? El temptador vol parar-li els peus plantejant-li tota mena de proves (tres). La primera pretén que Jesús actuï al marge del Pare convertint pedres en pans i no, com havia fet Moisès ensenyant el poble a compartir el manà, el pa del cel que el Senyor va fer ploure en el desert (Ex 16). La segona, com va passar a Massà i Meribà (17,7), el diable posa a prova Jesús plaçant-lo sobre el pinacle del Temple perquè es tiri daltabaix i tothom l'aclami com el Messies enviat per Déu.

La tercera reflecteix l'episodi del vedell d'or (Ex 32): «El diable se l'emporta dalt d'una muntanya altíssima, li mostrà tots els regnes del món i la seva glòria i li digué: "Tot això et donaré, si prostrant-te m'adores."» Jesús desemmascara el temptador: «Ves-te'n darrere meu, Satanàs!», emprant la mateixa expressió amb què titllarà Pere quan aquest s'atrevirà a conjurar-lo per haver-los revelat la seva imminent passió i mort (Mt 16,23; Mc 8,33). El text usual («Ves-te'n, Satanàs!») eludeix relacionar el temptador amb un que representava els deixebles. Sort que el desert està també ple d'àngels que «se li apropen i es posen a servir-lo».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

Temps de Quaresma

(SALTERI: SETMANA 1)

MARÇ

5. DIUMENGE

Diumenge I de Quaresma (F), Morat. Lectures: Gènesi 2,7-9;3,1-7 / Salm 50 / Romans 5,12-19 / Mateu 4,1-11
SANTORAL: Focas, mr.; Luperc, mr.; Josep Joan de la Creu, rel.; Olívia, vg. i mr.

6. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46.
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona i Terrassa: *Sant Oleguer* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Coleta Boylet, rel.; Virgili, b.

7. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15. O bé: *Santes Perpètua i Felicitat* (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Teòfil, b.; Leònid Fedorov, b.

8. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluç 11,29-32. O bé: *Sant Joan de Déu* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Aurèlia de Niça, mr.; Veremon d'Irache, ab.

9. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Esther 14,1.3-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7,7-12. O bé: *Santa Francesca Romana* (ML), *Blanc*. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Pacià* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Gregori de Nissa, b.

10. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26
SANTORAL: Maria Eugènia Milleret de Brou, rel. i fund.; Simplicí, p.

11. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48
SANTORAL: Àurea, ab.; Eulogi, prev. i mr.; Rosina, vg.

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Leònid Fedorov

El triomf de la Revolució Russa ara fa un segle i la consegüent formació del primer govern comunista del món va implicar una forta persecució religiosa. Els màrtirs van ser nombrosos entre la confessió majoritària a Rússia, el cristianisme ortodox, però també entre la minoria catòlica. Un d'aquests va ser el beat Leònid Fedorov (1879 – 1935). De jove va entrar en un seminari ortodox, però en un viatge a Roma es va convertir al catolicisme i va ser ordenat sacerdot grecocatòlic. Quan va tornar a Rússia les autoritats tsaristes el van desterrar a Sibèria per proselitisme, i s'hi va

estar fins al 1917, quan va ser alliberat arran d'una amnistia. Immediatament Roma el va nomenar cap dels catòlics russos de ritu oriental. Les dificultats no van trigar a tornar quan el mateix any esclatava la Revolució d'Octubre i els comunistes arribaven al poder. A partir d'aquell moment Leònid Fedorov va passar per diversos arrestos i desterraments, però va continuar predicant i administrant els sagraments sempre que podia. Disposat a donar la vida per Crist i sense haver tornat mai mal per mal, va morir a causa de les males condicions higièniques i alimentàries després d'anys d'internament.

Acollir un nou missal

Que els canvis en la litúrgia són incòmodes és una evidència; cada vegada que n'hi ha un es pot percebre en l'ambient eclesial —especialment en el clerical— nerviosisme i inquietud. El primer diumenge de Quaresma del 2017 entra en vigor, a les diòcesis del nostre país, la tercera edició del missal en llengua castellana. La versió en català vindrà després, quan estigui a punt. Són diverses les novetats d'aquest nou llibre i l'enriquiment que suposa per a una celebració eucarística ben participada. Em temo, però, que l'atenció de la majoria es quedi fixada en el canvi d'algunes paraules sacramentals sobre el calze durant la narració de la institució. Seria, però, una llàstima que ens quedéssim encallats aquí. Així mateix, també alguns preveres es pregunten si seria possible assumir la diferència, en aquestes paraules sacramentals, segons se celebri en castellà o en català, atès que en aquesta darrera llengua encara vigeix el text de la segona edició. Si es donés la situació i la Santa Seu no disposa altrament, caldria respondre l'interrogant clarament amb un sí.

Això ens porta a considerar què són els llibres litúrgics. Ells són la manera com l'Església Mare posa en els llavis dels batejats la pregària pròpia dels fills. Per tant, els llibres litúrgics no els hem de veure com un subsidi per celebrar litúrgicament, que hom usa segons convingui, sinó la mateixa celebració en el seu estat més objectiu. Un fidel batejat, «ni que sigui sacerdot» —com ens recorda el Vaticà II (cf. SC 22,3)— no pot, doncs, «canviar, treure o afegir res per iniciativa pròpia en la litúrgia», no pot pronunciar unes paraules sacramentals diferents de les que llegeix en el text en vigor, independentment del que hi vegi escrit en altres llibres editats per a llengües diferents. La incomoditat a la qual abans al·ludíem és, en definitiva, molt fàcil d'esvaïr, si cada ministre ordenat, amb els membres de l'assemblea litúrgica que presideix, s'adreça a la celebració amb una actitud serena i humil, acollint els llibres que

són la pregària de l'Església i no pas judicant-los o corregint-los. Cal abandonar la impaciència donat que és una mala consellera, i deixar que, els qui treballen perquè aquests llibres expressin la fidelitat de l'esmentada pregària eclesial, facin bé la seva feina durant el temps necessari. Mentrestant, els batejats continuarem celebrant, amb tot el sentit sacramental i goig espiritual, segons els llibres vigents amb una pregària pura al Pare per Jesucrist en l'Esperit Sant, en la santa Església.

Tindrem, doncs, a partir del primer diumenge de la Quaresma d'enguany, un nou missal en llengua castellana. Sapiguem fer d'aquesta «novetat» una ocasió també nova per fixar-nos més i millor en els detalls de la celebració eucarística; rellegim la *Institutio* per fer-nos-en ben bé el càrrec, i enriquir, així, la nostra manera de celebrar el sagrament cimal segons la voluntat del Senyor i la seva Església. Algunes diòcesis, amb el seu bisbe al davant, han dedicat a aquesta activitat unes jornades per a ministres ordenats i laics, amb gran profit.

Jaume González Padrós

Professor de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Sortir de tapes amb el cardenal Lluís Martínez Sistach

David Giménez Alguea

Estudiant de 2n de Relacions Internacionals de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL)

L'Església és una institució que, tot i que últimament sembla que s'estigui perdent, té un gran pes en el món actual. Actualment els joves semblen mostrar poc interès per les qüestions religioses, i així ho reflecteix el catolicisme, que ha vist com progressivament ha anat deixant de guanyar aquests nous membres.

D'aquesta manera, els estudiants de Blanquerna que vam acudir a l'aplec de les *teotapes* organitzat per l'Observatori Blanquerna, que es va fer a l'antiga fàbrica Moritz, vam poder expressar els nostres dubtes i idees al cardenal Lluís Martínez Sistach. Les preguntes i comentaris es van centrar generalment en la institució religiosa. Com bé sabíem, l'Església ha sofert diverses crítiques negatives i acusacions en els darrers anys, fent referència a casos d'abusos a menors i corrupció.

El cardenal Lluís Martínez Sistach va admetre que l'Església va cometre certes faltes, però, com a humans que som, no podem ser perfectes, tot i que aquest és l'objectiu a seguir. Tanmateix, l'Església no és l'única organització que ha comès aquests actes, sinó que representa un petit percentatge, ja que, per exemple, clubs esportius, famílies... han causat el mateix dany o pitjor.

Jo, com a evangèlic que soc, no crec en l'estructura de l'Església catòlica, és més, crec que la relació amb Déu ha de ser directa i sense un intermediari. Ara bé, reconec que la feina d'un capellà o la d'un Papa no és gens senzilla, i que es fàcil caure en temptacions, però amb una fe irrefutable tot es

Alba Sabatè

pot superar. Com a exemple, citaré el passatge del Nou Testament de l'Evangeli de Mateu *Les dues cases* (7,24-27), on es diu clarament que si segueixes les paraules de Jesús, la teva casa assentada sobre pedra no patirà cap mal i aguantarà per més calamitats que sofreixi.

Pel que fa al paper de la dona, el cardenal va fer saber que Déu al prin-

cipi va triar l'home com a transmissor de l'evangeli, tot i així, la dona també té un paper important, i es que les abadeses i les monges s'encarreguen de pregar per tots nosaltres.

Un company meu va ressaltar que la seva germana, que és monja carmelita a Àvila, estava feliç per la tasca que portava a terme, i ell mateix va destacar sobre les grans activitats que

desenvolupen. Com a conclusió, personalment vaig entendre que es difícil canviar certes coses que s'han fet així des de fa temps o eliminar pràctiques perniciososes, però es necessiten l'interès i les aportacions dels més joves i la bona fe de tota la institució per arribar fins a aquest sùmmum-perfecció que Jesús descriu en el passatge mencionat anteriorment.

Ha parlat el poble: casa nostra és casa vostra

Joan Reverté i M. Carmen Simó
Amposta (Terres de l'Ebre)

Vam assistir a la meravella de les meravelles: la solidaritat al carrer. No es pot explicar el que vam sentir les persones que vam viure la manifestació del 18 de febrer a Barcelona per a l'acollida de persones refugiades. Portàvem una gran pancarta amb el nom de l'ONG fundada pel nostre fill: «Provocant la Pau.» Una persona ens va dir que era la pancarta més revolucionària que havia vist mai.

Ja fa gairebé un any que els nostres cooperants treballen amb refugiats, des que van tancar les fronteres a Europa i van quedar atrapades més de 14.000 persones a Idomeni. Allí van fer una escola gràcies a la implicació de refugiats i de voluntaris internacionals. És un espai d'educació, cultura i pau per als refugiats. Quan van desallotjar el camp d'Idomeni, els refugiats van ser traslladats a camps militaritzats del nord de Grècia. Allí van continuar ajudant els cooperants de Provocant la Pau. Amb

l'arribada de l'hivern i l'onada de fred a principis de gener, i donades les condicions inhumanes d'alguns camps, vam haver d'organitzar «l'operació escalfor» i omplir un tràiler amb quinze tones d'ajuda humanitària que va ser repartida a 591 famílies de set camps de refugiats.

Vam sentir molta emoció en veure que el nostre fill informava en temps real de la manifestació als seus amics refugiats i els enviava fotos. Els refugiats ho anaven compartint amb les seves famílies i amb altres camps. Tots agraïen al poble català aquest gest valent i solidari de sortir al carrer deixant clar que «volem acollir». Deien que mereixíem el seu respecte i reconeixement per recolzar-los d'aquesta manera.

Nosaltres també donem les gràcies a tanta gent solidària que encara creu en la justícia i en l'amor, i és capaç de sortir al carrer per exigir a les autoritats europees i espanyoles un compromís més gran en l'acollida de refugiats a Europa. Que Déu us ho pagui. Que ho escoltin els governants.

La Candelera omple l'església de la Tossa

Leonard del Rio i Campmajó

Diumenge 5 de febrer, l'església preromànica de la Tossa de Montbui es va omplir a vessar per celebrar la tradicional festa de la Candelera i de sant Blai, amb la missa i repartiment de candeles i posterior benedicció de fruits. Aquesta festa és organitzada per la Fundació de la Tossa de Montbui amb el suport del Consorci de la Tossa.

El celebrant, Josep M. Pujol, explicà, amb el seu habitual tarannà planer i cordial, la gènesi d'aquesta tradició, fruit de diverses cultures, que s'anà configurant com la festa de la llum, atesa la dita evangèlica «vosaltres sou la llum del món». També va parlar de la campanya de Mans Unides, que explicita que un terç dels nostres aliments acaba a les escombraries, mentre 800 milions de persones continuen patint fam al món.

Els cants de la missa van anar a càrrec de la Coral de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de Coni Torrents, que inicià el repertori amb *Mare santa del Redemptor*, d'Albert Taulé. Actuà de salmista Rafi Pérez. S'interpretaren peces de Valentí Miserachs. A l'ofertori es va cantar *Benaurada!*, de Joan Martínez Colàs, i a la comunió, *Vós heu passat vora l'aigua*, de Cesáreo Gabaráin. S'acabà amb els *Goigs a la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa*. Durant el besamans a la Verge es repartí una almosta d'avellanques a tots els assistents.

Els donatius dels fruits donats pels assistents es lliuraran a la Llar del Sant Crist. També es va sortejar una panera i un tortell. Prèviament es va inaugurar l'exposició *Rosich a l'aire lliure (2005-2006)*, de l'artista i dissenyador gràfic igualadí Josep M. Rosich.

No instrumentalitzeu el Sant Pare!

El «*sigu armando lio*» del Sant Pare va situar novament la monja dominica en l'aparador central de l'Església catalana. Deu saber el Sant Pare que, en plena campanya electoral, la monja es va declarar públicament enamorada del president de les retallades liberals, Artur Mas? En més d'una ocasió el Sant Pare ens ha recordat les paraules de Lluc 16, «no es pot servir Déu i el diner». En què quedem, germana Lucía, a quin dels dos senyors?

L'ha feta grossa *La Vanguardia* publicant un titular amb les paraules del P. Raguer: «És absolutament segur que el Papa reconeixeria la República de Catalunya.» Un cop més, el pare Raguer traspasa els límits per atribuir al Sant Pare el posicionament polític de la seva ideologia.

Sembla que no tots els historiadors aprenen de la història i la repeteixen. Ja no recorda quins són els quatre grans ordes religiosos beneficiats pel franquisme? L'Església encara ho pateix. No havíem conclòs que ni el confessionalisme ni el clericalisme són necessaris per a l'Església del segle XXI?

Quan l'Església catalana està patint el secularisme, el laïcisme i l'anticlericalisme, potser els historiadors catòlics serviren millor la seva Mare denunciant que vivim en la comunitat espanyola amb més avortaments emparats pel dret a decidir inherent a la ideologia de gènere que creix cap a l'hegemonia política i cultural. Potser llavors, en comptes de copets a l'esquena, rebrien insults, rebuig i persecució.

Els qui treballem per promoure l'ideal de Crist enmig d'aquesta societat sabem perfectament que l'ideal d'un poble no arrela en quatre anys. Una ideologia sí, com ha arrelat l'independentisme a Catalunya des del 2012. L'independentisme no deu ser pecat —o sí—, però és una ideologia.

En el món contemporani, la política (en tots els seus corrents: nacionalisme, liberalisme, neomarxisme) tendeix a formular-se en termes estrictament ideològics. És molt trist que una part de l'Església promogui ideologies polítiques i més instrumentalitzant el Sant Pare!

Recupereu el butlletí de la HOAC, n. 21. Escoltem les paraules del «monjo» Rovirosa: «Quantes ideologies, quantes excuses, quantes interpretacions capritxoses, quantes tergiversacions retarden l'eficàcia de l'única Veritat!»

JORDI GAYA NOFRE

Resposta del P. Hilari Raguer

Només dues observacions a l'escrit del Sr. Gaya.

Primera, el Vaticà és realista i encara que un país o un règim no li agradi, per poc que sigui civilitzat, el reconeix *de facto* i hi estableix relacions diplomàtiques com un instrument per defensar allí els drets de l'Església, i fins els drets humans. Vaig esmentar el precedent de les repúbliques americanes independitzades d'Espanya i el de la Segona República espanyola. Afegiré que Pau VI no tenia res de comunista, però va concertar amb les repúbliques comunistes de l'Europa oriental *modi vivendi* (uns pactes de rang inferior als concordats) per poder protegir els cristians d'aquells països.

Segona, el dret d'autodeterminació no és cap ideologia, sinó un dret natural, reconegut per la doctrina social de l'Església. És doctrina universal de l'Església que el quart manament, honorar pare i mare, exigeix també honorar la pàtria com una mare. Però cap autoritat humana pot dictar-me quina és la meua pàtria: és una convicció que brolla del fons del cor. Imposar la pròpia pàtria a un altre poble, que ja té la seva, això sí que és una ideologia perversa, i si s'imposa com un deure religiós, com ha fet durant segles Espanya amb Catalunya, és prendre el nom de Déu en va. Amb raó Mn. Oriol Tàtaret, quan va presentar el meu llibre *Ser independentista no és cap pecat*, va dir: «No és només que no sigui un pecat; és que és una virtut!»

P. HILARI RAGUER

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Dubtes sobre embrions

Hi ha laboratoris i centres de fertilitat on s'emmagatzema una gran quantitat d'embrions congelats. Es pot dir que no seran mai implantats. Què se n'ha de fer? Es poden eliminar sense més ni més? Podrien ser «adoptats» per parelles que no poden tenir fills? Fa poc, vostè, en una resposta, va mantenir que els embrions tenien «dignitat personal».

Vostè planteja una qüestió molt complexa i sobre la qual hi ha un gran debat ètic. Comencem per això últim que comenta. Efectivament, i no ho dic jo, sinó que ho ensenya el Magisteri de l'Església: «L'ésser humà ha de ser tractat i respectat com a persona des de l'instant de la seva concepció.» Si es respectés aquest principi sensat, ens estalviariem les aberracions que vostè comenta: una quantitat ingent d'éssers humans en estat de congelació permanent. Fa molts anys el papa sant Joan Pau II va fer una crida a la consciència dels responsables del món científic, i particularment als metges perquè aturessin la producció d'embrions humans, tenint en compte que no s'albira una sortida moralment lícita per al destí humà de milers i milers d'embrions en aquest estat. L'ídoni seria prohibir-ne terminantment la producció, però la sensatesa, desgraciadament, no abunda.

La instrucció *La dignitat de la persona*, de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, ensenya que «la crioconservació és incompatible amb el respecte degut als embrions humans: pressuposa la seva producció *in vitro*, els exposa a greus riscos de mort o dany a la seva integritat física, els priva almenys temporalment de l'acollida i gestació materna i els col·loca en una situació susceptible d'ulteriors ofenses i manipulacions». També aquest document de l'Església, que és normatiu per als catòlics, es pregunta què fer amb els embrions. Descarta absolutament que s'utilitzin per a la investigació i per a tot el que suposa la seva destrucció. Constatada que «els milers d'embrions en estat d'abandonament comporten una situació d'injustícia, que és de fet irreparable». Segons la meua opinió, la resposta de l'Església diu el que no s'ha de fer, però no n'apunta la solució. Semblaria com si s'haguessin de deixar indefinidament en estat de congelació. La meua opinió és que, donat que aquests embrions es troben en un estat violentament antinatural que no és obligatori mantenir, el millor seria descongelar-los i, prèviament batejats, deixar que morin naturalment. Si l'Església no ofereix un magisteri amb més perspectives, no hi veig cap més solució.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

El camí de la felicitat

La idea del Llätzer de l'Evangeli porta el Papa a repetir un dels arguments de més abast en la seva àmplia catequesi: que la cobdícia és l'arrel de molts mals, la causa principal de la corrupció i la font d'enveges, plets

i recels. Els diners, que haurien d'estar al servei del bé i de la solidaritat, «ens poden sotmetre en una lògica egoista que no deixa lloc a l'amor i impedeix la pau».

El missatge del Papa per a la Quaresma suposa una fuetada a la cultura que idolatra els diners en

lloc de convertir-los en instrument per exercir la solidaritat. La Quaresma és tot un incentiu per recuperar el temps perdut i trobar el camí que ens condueix a la felicitat veritable.

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgrí

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

«Beneït sigui Déu si ens critiquen perquè»

Pare Ángel García, fundador i president de Missatgers de la Pau

Carme Munté

Fotos: Agustí Codinach

Sentint el pare Ángel García Rodríguez, fundador de Missatgers de la Pau, no puc deixar de preguntar-me d'on li deu venir la llibertat d'esperit per parlar com parla, de dir el que diu. Deu ser perquè l'11 de març fa 80 anys? Deu ser que sent que li fa costat l'arquebisbe de Madrid, el cardenal Carlos Osoro, o el mateix papa Francesc? El pare Ángel va venir a Barcelona per inaugurar el projecte Hospital de Campaña a la parròquia de Santa Anna, inspirat en el seu projecte d'església oberta de Sant Anton de Madrid. El pare Ángel diu que aquesta església de portes obertes no imita tant el papa Francesc, com la mateixa Església de Jesús. Segur que és d'aquesta convicció d'on li ve la seva llibertat d'esperit.

Vostè és un capellà que fa molt d'enrenou. Quins problemes li ocasiona?

Quan dus a terme algun projecte sempre et trobes amb gent que no et respecta ni et comprèn. Jo miro d'entendre'ls, però també demano que em compreguin a mi. Sobretot cal apartar tant de fonamentalisme. L'Església que imitem ni tan sols és l'Església del papa Francesc, sinó l'Església de Jesús, que era la que estava amb les prostitutes, els nens, els pobres, els que tenien fam, els que tenien problemes amb la justícia. També a ell el criticaven quan guaria els malalts en dissabte i anava amb els pecadors. Beneït sigui Déu si ens critiquen perquè anem amb els pecadors.

Si Jesús estigués avui aquí, obrint les esglésies, també el criticarien?

Algú l'aturaria perquè passa els semàfors en vermell per anar a l'encontre d'algú. Si Jesús estigués aquí, l'església a la qual li agradaria anar seria aquesta, sense cap dubte, amb permís de les altres esglésies. Amb tot, també aniria a les altres. Jesús menjava fins i tot amb els rics, i també el criticaven. Nosaltres no som de rics i pobres, som de tots, però de manera especial dels que no tenen res.

La gent necessita tant l'aliment físic com l'espiritual?

La gent està mancada d'aliment espiritual, d'algú que l'escolti, a qui pugui explicar-li les penes i les alegries. Les persones sense sostre i els captaires passen hores en una cantonada sense parlar amb ningú. Per això, quan estan reunits en un menjador social o en una església, alcen la veu com si estiguessin en un casament. S'expliquen les coses.

Vostè també parla de la necessitat de contacte físic: tocar, acaronar...

Me'n recordo de l'escena en la qual algú toca Jesús i ell pregunta: qui m'ha tocat? Era la dona que el tocava per ser curada. Hi ha molta gent que necessita tocar algú que desprengui una mica d'amor i amistat. El que fem en

El pare Ángel al claustre de Santa Anna, el 13 de febrer.

aquestes esglésies no és només donar menjar o servir cafè, sinó sobretot donar amor, besar, acaronar, sense por de contagiar-te ni necessitat de rentar-te cada vegada que fas un petó. Era un somni tenir una església oberta les vint-i-quatre hores al centre de la capital. A mesura que la gent s'assabenti que hi ha aquesta església de Santa Anna, al centre de Barcelona, a tocar de la Rambla, esdevindrà, com la de Sant Anton de Madrid, un santuari. Vindrà gent en peregrinació.

Va fundar el 1962 Missatgers de la Pau. Acullen milers de nens, joves i gent gran. Quin és avui dia el col·lectiu més desprotegit?

El problema més gran són els emigrants i els refugiats. No és només que no tinguin casa, tampoc no tenen poble, ni país. No tenen res i, a més, els insulten dient-los que són terroristes. En aquest sentit cal brindar tot el suport al papa Francesc, que diu les coses molt clares, com que no es pot ser cristià i aixecar murs o que els naufragis a la Mediterrània són una vergonya. Diu coses tan fortes que no sé com alguns polítics i governants gosen anar al Vaticà, asseure's davant seu i mirar-lo als ulls. Ara bé, el Papa també diu que Déu perdona sempre; també ho fa ell. Mai no li he sentit maleir ningú, ni parlar malament de ningú.

Té molta relació amb els polítics espanyols. Què es pot dir del govern espanyol que incompleix el seu compromís d'acollida de refugiats?

Repeteixo les paraules dels quatre candidats a la presidència del Go-

«La gent està mancada d'aliment espiritual, d'algú que l'escolti»

«Santa Anna serà, com Sant Anton de Madrid, un santuari, vindrà gent en peregrinació»

«També han d'obrir les portes les assemblees, els congressos, el senat»

«Li podria dir a qui voten els capellans i bisbes, perquè se'ls nota»

«Per què em critiquen per beneir-ne dos que s'estimen i no per beneir 13.000 gossos?»

«Sor Lucía irrita la gent perquè diu el que pensa, mentre que alguns voldrien que digués una altra cosa»

vern espanyol (Mariano Rajoy, Pedro Sánchez, Pablo Iglesias i Albert Rivera) quan van tenir la delicadesa de parlar dels refugiats al Congrés dels Diputats. Van dir que s'avergonyien de ser europeus. «Doncs feu alguna cosa», dic jo. I és clar que els ho hem dit així, tot i que de vegades puguem ser incòmodes. Albert Rivera ha anat a un campament de refugiats, però no Pablo Iglesias, Mariano Rajoy o Pedro Sánchez. I això que els ho hem demanat en persona i per carta. Jo tinc esperança, perquè, al cap i a la fi, els polítics són de carn i os. Si hi van, segur que canvien, perquè veure un nen tremolar de fred et commou. Cal ser males persones per pensar que hi ha un polític que el que vol és que la gent passi fred. Més aviat són uns inconscients, no gosen o tenen por de perdre vots.

És la por o la manca de valentia el pitjor enemic?

És la manca de valentia, saber que tot i que els costi algun disgust haurien de fer-ho. Això també ens passa als bisbes i als sacerdots. Com és possible que davant d'una onada de fred com la que vam tenir no gosesin fer un decret per obrir totes les portes de les esglésies? De fet, ja ho va fer fa 40 anys el cardenal Marcelo González a Toledo, quan va decretar que s'obrisin les portes de les esglésies. Per què no ho hem fet nosaltres? Que només hi hagi hagut una església que obri les vint-i-quatre hores enmig de Barcelona davant l'onada de fred no és possible. Dit això, també han d'obrir les portes les assemblees, els congressos, el senat, les institucions públiques.

anem amb els pecadors»

Al costat de la religiosa teresiana Viqui Molins, amanyagant uns gossos.

No donem la culpa només a l'Església. Convido Ada Colau, alcaldessa de Barcelona, Carles Puigdemont, president de la Generalitat de Catalunya, i els diputats, que visitin l'església de Santa Anna. Que vinguin i vegin com els pobres poden entrar amb els seus gossos, a diferència dels albergs. Que no saben que els animals de companyia són l'únic que tenen alguns?

Vostè diu que els sacerdots tenen dret a dir a quin partit voten i que han de ser polítics. A Catalunya algun bisbe es manifesta a favor del dret a decidir i se'l mengen.

Doncs si se'l mengen mal fet. Votar és una virtut, no és un pecat. Aquests dies que he estat en els congressos dels diferents partits he vist la gent presumir de ser d'un partit determinat. Si els preguntes de quin partit són, fins i tot s'ofenen. «Però és que no se'm nota?», et diuen. En canvi, els capellans i els bisbes diem «jo soc de tots». Menteixen i se'ls nota. No ho faré, però li podria dir a qui voten tots els capellans i bisbes, perquè se'ls nota. No votar no és pecat, però hi hauria d'haver l'obligació de fer-ho. I a més cal presumir-ne, perquè és ben digne. Aquí sembla que només cal votar als que són i pensen com tu. I ara no em preguntis a qui voto perquè se'm nota, igual que als bisbes...

Ho diu per la bufanda vermella? A qui vota?

Jo no voto els partits, sinó els meus amics. Els he votat a tots; m'haurien d'estar agraïts. Ara bé, he anat canviant, perquè tots tenim dret a canviar.

A mi el que sempre em va engrescar va ser el capellà del meu poble, don Dimas. Va ser gràcies al seu exemple que jo em vaig fer capellà. També m'han il·lusionat sempre els comunistes del meu poble, que quan jo era petit anaven a la presó a defensar els presos. Jo sempre deia que m'agradaria ser comunista, però com els del meu poble, que avui ja no existeixen. Eren pobres, anaven a la presó, defensaven els presos.

Sent el suport de l'arquebisbe de Madrid i del papa Francesc?

Jo em sento amb mi mateix. Sempre dic que el meu Papa és Pau VI. A Francesc ja l'havia conegut a l'Argentina, on era com un capellà de poble, preferia que li diguessin pare abans que excel·lència. Fins i tot ara, quan li diuen santetat, gairebé mira cap a una altra banda. L'arquebisbe de Madrid m'ha acollit, em defensa i pateix els comentaris d'alguns perquè he beneït els gais i les lesbianes. En la festivitat de Sant Antoni Abat puc beneir 13.000 gossos i, per Sant Valentí, no puc beneir dos enamorats, encara que siguin del mateix sexe? Per què em critiquen per beneir-ne dos que s'estimen i no per beneir 13.000 gossos? La societat canvia. Nosaltres

no volem fer mal a ningú ni volem fer coses rares. No faig misses sacrílegues ni m'emborratxo.

Vostè no rebutja determinats

programes de televisió com *Chester in love*. Però hi va anar sor Lucía Caram i es va armar un escàndol...

A sor Lucía, de vegades, no sempre se la tracta bé. Sempre estan pendents a veure en què la sorprenen. També a mi alguns m'esperen per veure si m'inxampen. I m'ha passat. De vegades un en té el pap ple, no és capaç d'aguantar la prudència a dins i parla més de cor que de cap. Sor Lucía és una dona que treballa pels pobres, i si bé podria ser més prudent del que és, també és veritat que ja no seria sor Lucía, seria sor Manuela o sor Juana. Sor Lucía també irrita la gent perquè diu el que pensa, mentre que alguns voldrien que digués una altra cosa.

I al papa Francesc, qui l'hi té votada?

Si ho van fer amb Jesús no m'estranya que a Francesc li facin el mateix. Qui l'hi té votada? Doncs els que no hi estan d'acord, els que creuen que és un revolucionari, un ateu, un comunista. Quan diu que ha conegut algun comunista que és bo de seguida el critiquen. Per sort, aquest Papa pateix poc perquè el critiquin. Pateixen més els qui el critiquen, els qui el voldrien canviar i els qui prefereixen bisbes més tradicionals.

Vostè no es mossega la llengua a l'hora de demanar reformes a l'Església. En què ha de canviar?

Jo crec que hem fet un canvi important amb aquest papa Francesc que porta les mateixes sabates que a Buenos Aires. L'Església ha canviat. No és igual l'Església d'avui que la de fa 100 anys, 50 o 4. L'Església d'avui toca més de peus a terra. El problema de l'Església no és que els capellans es casin o que les dones siguin capellans, sinó que estiguem més amb els pobres, amb la base i que siguem autèntics.

BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ
I ASSUMPCIÓ DE NOSTRA SENYORA
Aragó, 299, 08009 Barcelona T. 93 457 65 52

ANUNCIAR DES DEL COR CONFERÈNCIES QUARESMALS CONCEPCIÓ 2017

DIUMENGE 12 DE MARÇ A LES 19:00

APRENDER A AMAR

Mons. JOAN JOSEP OMELLA, arquebisbe de Barcelona

A les 18:30, Vespres.

En acabar la conferència, salutació personal a l'arquebisbe i col·loqui.

DIMECRES 15 DE MARÇ A LES 20:00

LA PARRÒQUIA EN ESTAT D'EMERGÈNCIA:

Com passar d'una parròquia de manteniment

a una parròquia evangelitzadora

P. JAMES MALLON, rector de Saint Benedict, a Halifax, Canadà. Punt de

referència per a la Nova Evangelització al Canadà i als Estats Units.

Autor del llibre "Una renovació divina".

En acabar la conferència, col·loqui i refrigeri.

DIUMENGE 19 DE MARÇ A LES 19:00

YO VIVO ASÍ, APRENDER A SER TESTIGO

Dr. JAVIER PRADES, rector de la Universidad

Eclesiástica de San Dámaso.

A les 18:30, Vespres.

Testimoni dels cristians perseguits a l'Iraq

Es presenta el documental «Guardianes de la fe», amb l'experiència de set joves catalans

Joan Piñol
Barcelona

«Alliberada del domini d'Estat Islàmic la ciutat de Qaraqosh, capital cristiana de l'Iraq.» 18 d'octubre del 2016. Per a la immensa població, aquesta va ser una notícia més en la voràgine del conflicte a l'Iraq i Síria. Per als cristians, una vaga alegria indeterminada per uns germans que sovint queden molt llunyans en l'imaginari col·lectiu. Per als cristians de l'Iraq una notícia bona després de més d'una dècada de males notícies. Per a les famílies de Qaraqosh, un vesar de llàgrimes i pregàries d'agraïment.

Però, a set joves catalans molt concrets, aquesta notícia els va remoure els records. En les últimes preparacions del seu documental apareixia una notícia positiva, entranyable i bonica per cloure més d'una hora de testimonis dels cristians perseguits. Al documental *Guardianes de la fe*, les imatges de la ciutat alliberada tanquen el periple cinematogràfic que permet conèixer de prop històries concretes captades per aquests joves l'agost del 2015. Presentat el 17 de febrer al Cinema Phenomena de Barcelona, aquest documental mostra les experiències de diverses persones que van poder gravar l'estiu del 2015, sobretot en les seves visites als camps de refugiats que es troben a la zona de domini kurd de l'Iraq.

El director del projecte, el jove periodista barceloní Jaume Vives, va prendre la paraula en la presentació del documental per agrair l'esforç d'aquells que l'han fet possible. «Que hàgim arribat fins aquí és un miracle de Déu perquè fa uns mesos tot eren problemes i pensàvem que no podríem presentar-lo», va explicar. El suport de centenars de catòlics ha permès tirar endavant el projecte, amb la col·laboració de la productora Btcom, l'assessoria legal d'Isern Patentes, el patrocini de l'empresa Kelme i l'ajuda de la Universitat Abat Oliba i la Universitat Internacional de Catalunya. Ara bé, si hi ha una entitat cabdal perquè es pugui veure aquest treball, aquesta és Ajuda a l'Església Necessitada (ACN), «qui més i millor fa pels cristians perseguits», en paraules de Vives.

Davant de més de 450 espectadors al Phenomena, el director del projecte va respondre per què havien anat en una zona en conflicte, a passar unes setmanes en camps de refugiats i conèixer de primera mà totes les històries que després es veuen al documental, i totes les que han hagut de deixar fora. «No vam anar a l'Iraq

El documental es va estrenar el 17 de febrer al cinema Phenomena de Barcelona.

JAUME VIVES

«Aquí tenim mil maneres de renunciar a la fe i ells ho perden tot per no renunciar-hi»

per buscar aventura o per la morbositat d'estar en una zona de guerra, vam anar-hi per conèixer el testimoni de cristians que han mort per Crist.» I és cert que han aconseguit mostrar aquests testimonis, molts d'esgarrifadors, però alguns també de tendres i emotius. Una mare a qui Estat Islàmic li ha segrestat la filla de 3 anys, un home que va perdre el seu fill en un bombardeig, un matrimoni d'ancians que va ser expulsat de casa seva, una nena que perdona els terroristes, els nens que juguen entre barracons...

«Realment tenen por, no moren perquè siguin herois sinó perquè estimen Jesús. Han estat disposats a perdre per Crist tot allò que a nosaltres ens dona seguretat (la casa, la família, els diners...)», explica Jaume Vives.

El documental també té una ves-

sant de denúncia política i social davant de l'actuació de les potències occidentals en el conflicte. Des de la invasió de l'Iraq el 2003, fins a la manca d'ajuda material per als cristians perseguits passant per la realitat dels refugiats que arriben a Europa. La crítica descarnada no pren lloc al to d'esperança i fe que plana sobre tot el documental. *Guardianes de la fe* és fidel al testimoni d'aquests cristians que han perdonat, que viuen alegres la persecució i que expressen rotundament que Déu no els ha abandonat. «Aquí tenim mil maneres de renunciar a la fe i ells ho perden tot per no renunciar-hi»,

resumeix Vives. La ciutat de Qaraqosh és el lloc natal de la majoria dels entrevistats que apareixen al documental. Al final, les imatges de la reconquesta de la ciutat —enmig de l'emoció dels cristians que retornen a la seva llar— marca la fi d'esperança de *Guardianes de la fe*. Les imatges de la litúrgia celebrada en una catedral en runes i recremada per l'odi dels terroristes és el testimoni de pell de gallina d'uns cristians que demostren la centralitat de la seva fe: «Venim a aprendre aquí que la manera de canviar el món no és triomfar sinó estar a prop de Déu.»

GUARDIANES DE LA FE
www.guardianesdelafe.com

Mn. Jaume Berdoy

Jaume Berdoy el 2008 a les Jornades de Formació de Montserrat.

Actuació castellera al funeral, el 23 de febrer, a la basílica de Santa Maria de Vilafranca.

Mn. Miquel Raventós
miquelrasu@gmail.com

Vam arribar a Vilafranca amb pocs dies de diferència. En Jaume (els mossens sempre ens diem pel nom) venia de Vilanova i la Geltrú. Havia estat durant catorze anys rector de la parròquia de Sant Antoni Abat i havia estat nomenat rector de la parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès. No he de fer gens de memòria per dir que havia passat catorze anys a Vilanova, perquè són els mateixos que jo vaig ser a Martorell.

Ell mateix m'havia demanat si volia anar de rector a Martorell, ja que ell en marxava. En Jaume em va fer confiança. I al cap de catorze anys justos, em va tornar a demanar si em venia de cara tornar cap al meu Penedès natal. «I tant que sí», li vaig dir. Ja havia traspasat la frontera de la jubilació civil i m'abellia un treball més tranquil en una de les parròquies del meu Alt Penedès. Que no va ser una, sinó que en van ser quatre. Un regal inesperat.

I com que no podia viure a totes quatre, vaig decidir no viure sol en cap de les quatre. I en Jaume em

va obrir les portes de la rectoria de Vilafranca. I vam ser sis de colla. No era una comunitat monàstica, però ha estat un goig durant aquests anys compartir el mateix sostre, la mateixa taula i tantes inquietuds pastorals. Era l'any 2007. Feia només tres anys que ens havíem estrenat (diguem-ho clar, amb recança) al nou bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Viure sota el mateix sostre aquests darrers dos mesos ha estat una prova de foc. Poc abans de Nadal, un laic em digué que a la celebració del perdó, Mn. Jaume estava molt pàl·lid. I arribat el mes de gener es van començar a desfermar aquelles forces malignes. A Barcelona, en la imposició del pal·li a l'arquebisbe. A Montserrat, en la reunió per als romiatges. A Vilafranca, el dia de Sant Antoni, no tingué prou forces per dir missa.

I aquestes últimes setmanes la lluita ha estat titànica. L'hem vist plorar i, amb plors, ens instava a ser bons capellans. Amb el bisbe Agustí, vam viure la Unció dels Malalts. I ens ha deixat amb el salm 15, que ell resava cada dia: «Senyor, ningú com Vós no em fa feliç!»

Xavier Melgarejo, amor i combat per l'educació

Carles Armengol
Pedagog social

Potser associem Xavier Melgarejo a Finlàndia per algunes aparicions als mitjans parlant del model educatiu d'èxit d'aquell país i del qual en podríem aprendre des de Catalunya. Però ha estat molt més que el millor especialista sobre educació finlandesa. Finlàndia és només una anècdota, però retrata molt bé l'extraordinària grandesa de cor i d'ànima d'en Xavier.

Es va interessar per Finlàndia quan ningú no en parlava. Llicenciat en Psicologia, Melgarejo treballava al Col·legi Claret de Barcelona com a psicopedagog i maldava per erradicar-hi el fracàs escolar. El 1991, preparant la tesi doctoral, el van sorprendre els bons resultats en els antecedents del que avui és PISA i l'absència de fracàs escolar en aquell país.

Cercant com millorar els resultats dels seus alumnes, investiga què ho fa que el sistema finlandès sigui tant eficient. Aquí ningú no en sabia res i Melgarejo, sense deixar l'escola, sacrifica vacances i temps lliure per conèixer i estudiar Finlàndia. Sense

ajuts oficials, s'arruïna per poder viatjar-hi. El seu esforç és grandios i sostingut durant anys. Aprèn finès, llengua no fàcil. Es converteix en el gran especialista, culmina la seva tesi i, el que per a ell és més important, aplica el que ha après contra el fracàs escolar. Aconsegueix reduir el de la seva escola a l'1%. Ho propaga arreu on li ho demanen, de manera entusiasta i generosa, i sense abandonar el dia a dia de l'escola. Fa un llibre divulgatiu: *Gracias, Finlàndia*. L'Estat finlandès el condecora en reconeixement a la seva tasca.

El 2011 se li detecta una greu malaltia amb pronòstic fatal. La seva ferma voluntat, la seva capacitat d'estimar i la seva passió per l'educació i per la vida, el fan resistir sis anys, contra tot pronòstic. En aquests darrers anys de lluita i patiment, dedica les escadusseres forces que li resten a reclamar més i millor educació per als infants, el gran tresor de tota nació, com deia sovint. També a lluitar contra el desànim (dels altres!) i a expressar fe i amor incondicional, des d'una espiritualitat madurada en les crisis i reflectida en un altre llibre: *Contra l'adversitat: amor i llibertat*.

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA 26 de març de 2017

Club més amics, Catalunya Cristiana i Ràdio Estel, conjuntament amb la parròquia de Natzaret de Barcelona

Organitzen la sortida a Esparreguera per recordar escènica la Passió Redemptora

Per a més informació i reserves, truqueu al
934 092 770

Actualitats científiques

Una troballa per aturar l'Alzheimer?

La malaltia que s'anomena de l'Alzheimer té cada vegada més entrada a casa nostra. El fet que la mitjana d'edat de vida hagi anat creixent també hi ha contribuït, ja que ara hi ha més ancians i ancianes que no pas fa 50 anys, és a dir, més candidats a tenir la dolença. Per això és un punt important per a la medicina trobar remei a aquesta malaltia que avui té diagnosticats uns 120.000 malalts només a Catalunya, i es fan investigacions cada vegada més intenses per trobar com aturar aquesta plaga.

Doncs aquesta és la notícia que avui us podem comunicar: s'ha trobat una molècula que té per nom ASS234 (el nom no fa la cosa) que és capaç, segons sembla, de fer que s'aturi el desenvolupament de l'Alzheimer, i potser, fins i tot, millorar la capacitat de coneixement dels pacients que hagin començat el procés degeneratiu d'aquesta malaltia.

S'ha arribat a aquest resultat amb ratolins. Ho han portat a cap investigadors del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ho van fer amb ratolins transgènics que eren portadors de gens humans tractats per provocar la malaltia. Han trobat que la molècula que hem dit frena el procés. El detall de com han arribat a la conclusió s'ha publicat a la revista *Journal of Psychiatry and Neuroscience*. L'investigador del CSIC

Ricardo Martínez Murillo explica així el resultat que n'han tret: «L'acció d'aquesta molècula és doble, perquè d'una banda bloqueja l'acumulació en el cervell de la proteïna tòxica amiloideïda implicada en la malaltia de l'Alzheimer, i de l'altra incentiva la transmissió colinèrgica i monoaminèrgica, que a la vegada genera

una millora notable dels símptomes associats a la cognició.»

Podem, doncs, dir que ja s'ha resolt el problema de vèncer aquesta malaltia? La resposta és que no podem córrer. No es veu tot resolt encara. Hi ha tot el problema de fabricar la molècula ASS234 en quantitat i comprovar el seu valor o potencial per bloquejar

la malaltia. Caldrà seguir fent proves durant temps.

El proper **dimarts 7 de març**, a les 18.30, Mn. Francesc Nicolau parlarà sobre *Particularitats de la nostra Galàxia* al Museu Geològic del Seminari. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

Joan Pallarès-Personat

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Gent de casa

Arcàngela Badosa Cuatrecasas, l'«àngel» dels tuberculosos

Amb el procés de beatificació obert, la serventa de Déu Carme (Arcàngela) Badosa Cuatrecasas té reconegut l'heroisme en la virtut des de l'any 2003. Nascuda a Sant Joan les Fonts, a la Garrotxa, el 16 de juny del 1878, era filla de pagesos molt devots. Fou la tercera de vuit germans, tres dels quals (ella, Paula i Mercè) foren carmelites i dos (Fidel i Josep), salesians.

Orfe de pare als 10 anys i de mare l'any següent, tots els germans van passar a casa d'uns oncles sense fills. En morir l'oncle poc després, es van haver de traslladar a la veïna ciutat d'Olot a la recerca de feina, on Carme va trobar feina a Casa Vayreda, famosa mundialment per les seves escultures religioses en guix.

Obrera a la fàbrica i dona pietosa i humil, va fer-se terciària franciscana. Quan va morir la seva tia Joaquima, la Carme no s'ho va pensar dues vegades i seguí el camí de les seves germanes. Va ingressar a les Carmelites, les Germanes del Mont Carmel, a la localitat d'Oriola, on elles ja hi eren. La Carme hi va

arribar el darrer dia del 1907.

En vestir l'hàbit, va prendre el nom en religió d'Arcàngela. Va fer els vots solemnes la diada de la Mare de Déu dels Àngels, l'agost del 1909. Després se'n va anar a Elda, on ja no es mouria en tota la vida.

A Elda, primer treballaria en un col·legi, després passaria a l'hospital que atenia la congregació. Sempre atent als necessitats, de gran tracte humà amb els que patien, va encarregar-se d'una de les feines més dures: la de tenir cura dels malalts de tuberculosi, el terrible flagell d'aquella època que dallava les vides humanes i s'esplaiava entre les classes més humils de la societat.

Amb els anys, atenent aquells malalts, la germana Arcàngela va acabar encomanant-se d'aquella malaltia i esdevingué tuberculosa. Un fet que ella suportà amb humilitat i resignació. Va continuar tenint cura d'aquells malalts que la necessitaven, fins que el Senyor la cridà a la vida eterna el 27 de novembre del 1918, als 40 anys de vida terrenal.

ALICIA MARTÍNEZ
Enseñanzas del Silencio de Moratiel Desclée de Brouwer, 2016, 208 pàg.

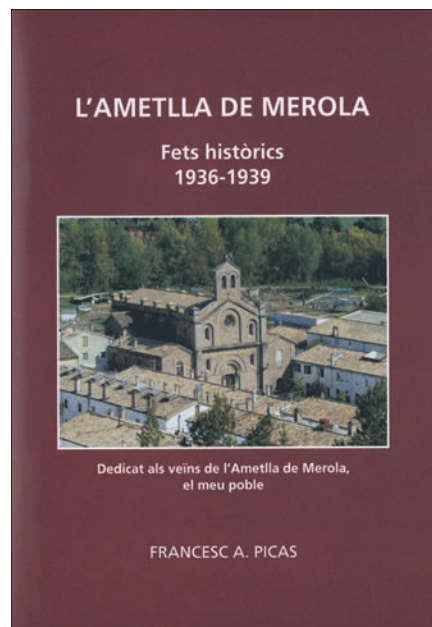
El pare Moratiel, de l'Orde dels Predicadors, va constituir l'Escola del Silenci, on va impartir recessos a molts indrets d'Espanya i d'Amèrica. Aquest llibre recull un compendi dels seus ensenyaments. També s'hi inclouen testimonis de persones que comparteixen amb nosaltres la seva vivència del silenci, tant en la pràctica contemplativa com en el dia a dia.

JOAN SOLER
Meditacions vora l'Araguaia Claret, 2017, 140 pàg.

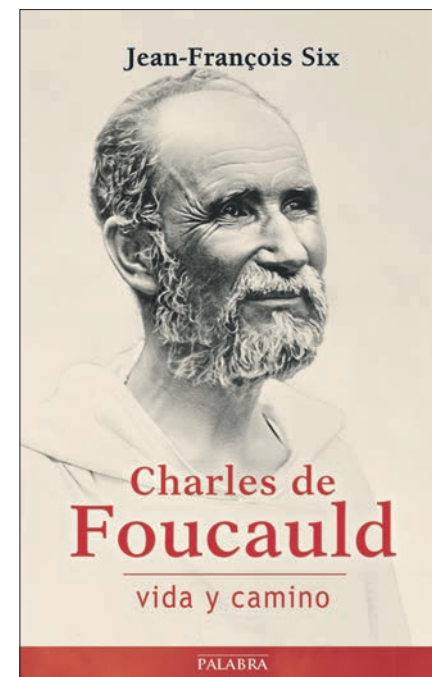
Aquest volum recull textos sobre aspectes de la vida i les causes del bisbe Pere Casaldàliga. Una bona ocasió per recuperar paraules i contextos, poesia i profecia, amor radical als humans i a la terra, al Jesús i al Déu dels pobres, amb la passió de Pere Casaldàliga, català universal. Reflexions que ajuden a il·luminar plantejaments i desafiaments de les nostres esglésies.

FRANCESC A. PICAS
L'Ametlla de Merola. Fets històrics (1936-1939) Autoedició, 2017, 32 pàg.

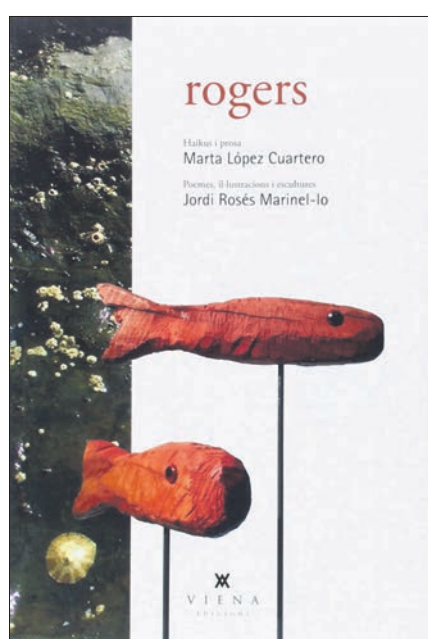
L'historiador Francesc A. Picas explica en aquest llibret com va viure l'Ametlla de Merola, nucli d'habitants pertanyent al municipi de Puig-reig i a la comarca del Berguedà, els anys funestos de la guerra civil espanyola. L'autor recorda que Mn. Josep Barniol Armengou, regent de l'Ametlla, va ser assassinat el setembre del 1936, així com altres fills del poble.

JEAN-FRANÇOIS SIX
Charles de Foucauld. Vida y camino Palabra, 2016, 478 pàg.

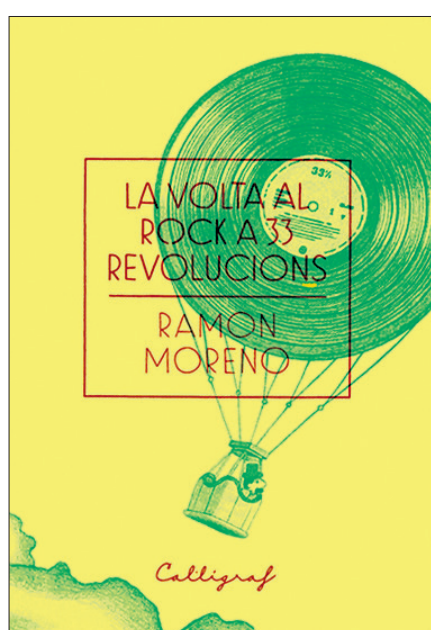
La vida del beat Charles de Foucauld, nascut a Estrasburg el 1848 i assassinat a Algèria el 1916, esdevé l'itinerari d'un home polifacètic, original i inquiet, que va trobar finalment assossec en el descobriment de Jesús de Natzaret i en la vivència d'una espiritualitat pròpia. Des de la seva conversió als 28 anys, va ser un home de Déu: monjo, sacerdot i ermità.

MARTA LÓPEZ CUARTERO i JORDI ROSÉS
Rogers Viena, 2016, 142 pàg.

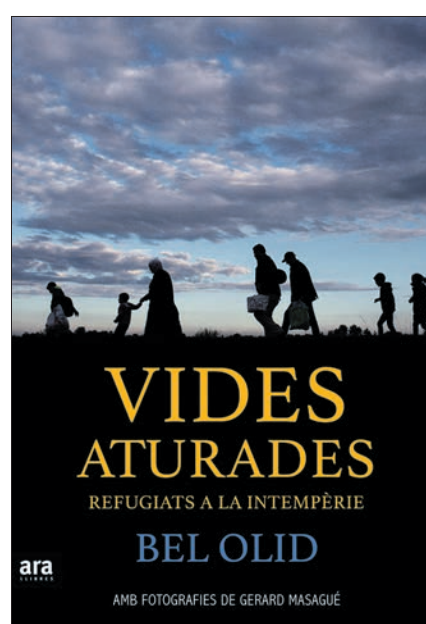
Aquesta és la història d'en Salvador, un pescador de Cadaqués que somia viatjar més enllà dels límits de l'horitzó que coneix. Un dia feiner que havia començat com qualsevol altre, troba al mar la possibilitat d'escriure un nou destí, en una experiència fora dels límits de la realitat. Però aquest desig li podria fer perdre el més important de la seva vida.

RAMON MORENO
La volta al rock a 33 revolucions Cal·lígraf, 2016, 296 pàg.

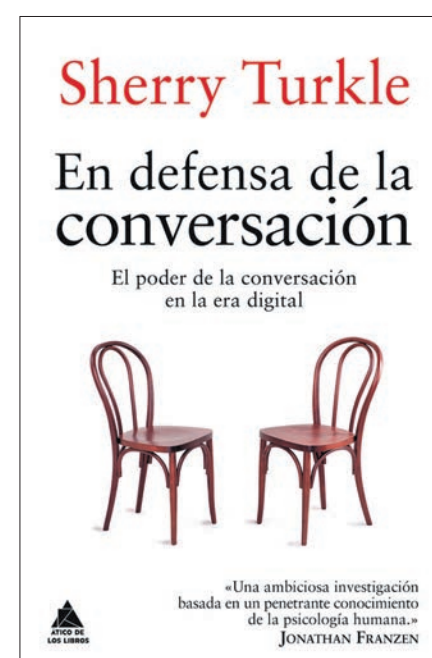
Ramon Moreno, estudiós de la música moderna, fa una tria personal dels vint-i-cinc discos que al llarg de la història del rock, des dels anys cinquanta fins a l'actualitat, més han destacat en la vida col·lectiva. Un apassionant recorregut pel món de la música rock, amb noms com Elvis Presley, Bob Dylan, The Rolling Stones, Pink Floyd, Prince o Nirvana.

BEL OLID
Vides aturades. Refugiats a la intempèrie Ara Llibres, 2017, 148 pàg.

La crisi dels refugiats ha obert els ulls a la nostra Europa, però com és la vida dels que hi arriben? Testimonis en primera persona i fotografies de Gerard Masagré per acostar-nos al dia a dia d'aquesta tragèdia que té noms i cognoms, amb històries personals molt semblants a les nostres que mereixen ser escoltades. El llibre ens acosta a una realitat estremidora.

SHERRY TURKLE
En defensa de la conversació Ático de los Libros, 2017, 496 pàg.

Som a la cultura digital i en un estat de connexió constant. Gairebé sense adonar-nos-en, hem abandonat la conversa cara a cara. En aquestes pàgines s'analitzen les desastroses conseqüències de la pèrdua de la conversa que hem experimentat en els darrers anys, que fa perillar el que ens defineix com a éssers humans, alhora que es fa una crida a recuperar-la.

Crítica literària

Un grup de primera categoria

Tingueu paciència i un xic de comprensió, perquè aquesta crítica, o ressenya, em toca tan de prop que no sé si seré gaire imparcial.

Aquest Grup de Folk, del qual van sortir unes quantes «figures» de la nostra cançó i altres de no tan destacades però prou importants, el vaig tenir entre cap i coll perquè en soc germà d'un d'ells, l'Àngel. Jaume Arnella en va ser l'*alma mater*, tant per la seva manera de ser i la generositat que el convertia amb un mecenes sense diners, com per la seva personalitat encantadora i entranyable que arrossegava qui tingués al costat. Amb ell vaig gaudir i patir aquest esclat del qual l'autor del llibre fa la crònica.

Un grup tan heterogeni tenia, potser ja d'entrada, els dies comptats, però també la frescor i l'atreviment que el va dur al cim, on els seguidors es fidelitzaven amb una rapidesa sensacional, com els *hooligans* d'un equip que agrupaven més gent que mai a la final d'una lliga. I el Grup de Folk, valgui el símil, va jugar a la primera categoria, però només un parell d'anys escassos.

A la presentació del llibre, per cert

FERRAN RIERA VIVES

El Grup de Folk / Crònica d'un esclat
Cossetània, 2017, 366 pàg.

molt reeixida, es va veure clar les diferents maneres de fer i ser dels components que, després de 50 anys, encara recordaven els mateixos fets de formes diferents. Semblava allò de la colla que van al cinema i, en sortir-ne, tots han vist una pel·lícula diferent. Això sí, sense acritud i amb un sentit de l'humor envejable que els feia més autèntics. Sentits uns i altres, jo interiorment feia com ells i pensava «aquest o no hi era o estava en una altra ona, aquell altre sí que té raó».

En el llibre també es reflecteix aquesta tònica de veure les coses segons qui les mira. Ja en començar la lectura es comenta que la meua família es va canviar el cognom catalanitzant-lo, fet totalment fals perquè, en ser d'origen menorquí, sempre vam fer servir el mateix. Potser algú s'ho va pensar i endavant les atxes. He fet el comentari per il·lustrar que penso

que l'autor devia perdre la xaveta per lligar caps escoltant tantes visions diferents d'un mateix fet. Tant l'època convulsa en si mateixa, com la moguda de colors del Grup havien de provocar un bon garbuix.

Ara pensareu que l'escrit és fals, i jo us dic que no, que la feina està ben feta i dibuixa a la perfecció aquest fenomen o esclat, com diu l'autor. Encara sort que fa referència a un fet lateral, però important per la pervivència del fet editorial, com van ser els cançoners, companys imprescindibles a totes les motxilles i bosses de viatge del moment. Cançoners de muntanya, de focs de camp, espirituals negres i de reivindicació ciutadana i més d'una missa, que recolzats pels discs van ser una eina de primera necessitat i molt influent en aquells anys.

En aquest llibre molts hi reviu la vostra història.

Pere Fàbregues
Llibreter
pere.fabregues@yahoo.es

Crítica teatral

Mar Ferrer: un debut revelació

«EL MIRACLE D'ANNE SULLIVAN», de William Gibson

INTÈRPRETS: Mar Ferrer, Míriam Escurriola, Jep Barceló, Andrea Portella, Rosa Serra, Carles Garcia, Màrius Hernández i Tai Fati

DIRECCIÓ: Empar López
Teatre del Raval, Barcelona.
Sense data de sortida

La història de Helen Keller ha estat portada al teatre, a la televisió i al cinema en diverses èpoques. L'adaptació teatral catalana de Tamar Aguilar, a partir de l'original de l'autor William Gibson (Conway, Carolina del Sud, EUA, 1948) vol reflectir l'ambientació que als anys seixanta ja es va imprimir en el cinema, encara en blanc i negre.

Helen Keller (Tuscumbia, Alabama, 1880 - Easton, Connecticut, 1968) va patir una greu malaltia d'infància que li va provocar la pèrdua de la visió i l'audició amb les conseqüències de dificultat de creixement i adaptació social. Això, però, no va impedir que després de la seva aferrissada lluita pionera en la millora del desenvolupament de les persones sordes i cegues, es convertís, després de ser la primera dona amb les seves condicions de discapacitat a obtenir una titulació universitària, en una recone-

© TdR

L'actriu debutant Mar Ferrer i l'actriu Míriam Escurriola protagonitzen aquesta versió de l'obra de William Gibson.

guda escriptora —va deixar publicat el testimoni biogràfic de la seva situació personal— i també en una oradora i activista política.

Però, per què la història de Helen Keller es presenta com *El miracle d'Anne Sullivan*? Qui era Anne Sullivan? Nascuda el 1866 en el si d'una família pobra de Massachusetts, va patir la mort de la seva mare a causa de la tuberculosi i l'internament dels seus dos germans, Marie i Jimmie, en un orfanat on Jimmie va morir també

a causa d'una tuberculosi de maluc. Aquesta mort va perseguir sempre Anne Sullivan la qual, afectada també per un tracoma que li va afectar la vista, va aprendre en una escola per a cecs de Boston a ajudar altres criatures cegues amb la incorporació de l'alfabet manual. Una d'aquestes criatures va ser Helen Keller.

L'adaptació teatral es concentra en el període de la relació inicial com a institutriu entre Anne Sullivan i Helen Keller quan aquesta té aproximada-

ment set anys. L'obra, una hora i tres quarts, té volgudament un *tempo* lent, amb escenes que recreen amb un realisme sense subterfugis l'etapa més conflictiva de la petita Helen, amb els seus atacs violents, les seves trapelleries, el seu xantatge emocional amb els pares, sense saber com controlar-la ni posar-hi remei, tant els pares, com el germanastre, una tia que visita la casa i la jove serventa de la finca.

Una obra que amaga la dificultat de fer creïbles —sense caure en una caricatura o un estereotip de la discapacitat de la ceguesa i la sordesa—, els dos principals personatges: la institutriu Anne Sullivan i la nena Helen Keller. Dos papers essencials que defensen molt bé, per una part l'actriu Míriam Escurriola fent d'institutriu Anne Sullivan que busca redimir la pèrdua del seu germà en un orfanat amb l'opció d'ajudar els altres.

Una altra cosa és el paper que li toca enlairar a l'actriu que fa el paper de Helen Keller, la nena sorda i cega. Mar Ferrer és una actriu de 19 anys que debuta amb un paper que l'obliga a actuar sempre gestualment, a vegades violentament, sense paraules, amb la vista perduda, en una interpretació que té moments coreogràfics, alguns afegits a la complexitat del vestuari d'època, i altres de marcada expressió dramàtica. El de Mar Ferrer és un debut revelació que té molt més valor que qualsevol prova de càsting.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

Pax Dettoni presenta «Puentes de perdón», el seu darrer llibre

«El perdó és alliberador i guaridor, terapèutic»

Carme Munté

Juan és un home de 70 anys que vol morir en pau, però que no pot i ha d'aprendre a fer-ho. Aquest és el punt de partida del nou llibre de Pax Dettoni: *Puentes de perdón. Una historia sobre morir, pecar, perdonar y otras «cosas» prohibidas* (Desclée de Brouwer). Dettoni és llicenciada en Antropologia Social i Cultural, Ciències Polítiques i de l'Administració Pública, Ciències Empresarials i màster en Estudis Teatral. Des del 2010, el Teatre de Consciència és l'eix central del seu treball al servei de l'educació emocional, la intel·ligència del cor, la prevenció de la violència i la construcció de la pau. Aquest llibre és una mostra més d'aquest treball.

El llibre té com a protagonista Juan, un home de 70 anys que vol morir en pau. Podríem ser qualsevol de nosaltres? Què cal per morir en pau?

A tots ens arribarà l'hora de morir, encara que no hi vulguem pensar. Al final el que comptarà és com hi arribem, i no tant amb quanta cosa acumulada; sinó com està el nostre interior en aquell precís instant. Marxarem en pau? O marxarem amb angoixa, odi, rancor o decepció al cor? Dependrà de com haguem viscut. D'això és del que tracta el llibre: de com vivim per morir. Així que podria dir que per morir en pau és necessari viure de forma conscient: amb humilitat, amb la humanitat i la llibertat que dona la capacitat de perdonar-se un mateix, perdonar els altres i demanar perdó.

Defineix el perdó com una qüestió complexa, profunda i urgent. Per què?

El perdó ens fa humans, en el sentit que el perdó ens permet la possibilitat de cometre errors, és a dir, de no ser éssers divins. Però la supèrbia a vegades ens fa creure que som perfectes i que no podem fer mal als altres amb les nostres accions, o a nosaltres mateixos. L'experiència ens mostra que no som perfectes i els altres tam-

poc. Per tant, donar-nos el dret a ser humans i donar als altres el mateix dret passa per perdonar-nos i seguir treballant per millorar com a persones. Malauradament el perdó no està de moda perquè es viu com una obligació religiosa, quan, de fet, ha de ser fonamentalment una decisió des de la voluntat i en llibertat: «Vull perdonar, tot i que sé que no serà fàcil ni ràpid.» Per això, és important no entendre el

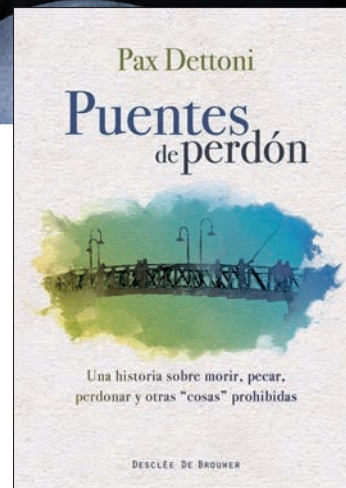
perdó com allò que et rebaixa, com una qüestió de guanyadors o de perdedors. El perdó és alliberador i gauridor, terapèutic.

Al llibre «s'atreveix» a «recuperar» els pecats capitals. Per què? Són un tabú avui dia?

Parlar del pecat avui dia és en si mateix un pecat. Però trobo que cal repensar allò que vol dir pecar, que no és res més que cometre una falta que ens allunya del nostre ideal. I que en aquell acte probablement podem atemptar contra el nostre benestar o el de les altres persones; ferir-nos i ferir. Què ens porta, doncs, a faltar o a pecar? La feblesa d'esperit, sens dubte. Però davant de qui? De què? Doncs justament davant les forces de pensament i sentiment que arriben amb la luxúria, l'avarícia, l'enveja, la mandra, la ira, la gola, la supèrbia i la por. Si no som conscients que hi són i que actuen en la invisibilitat del nostre ésser, difícilment podrem fer-nos mestres en el seu domini i serem fàcilment esclaus dels seus impulsos. La llibertat és abans que res una conquesta interior, vetllar, estar desperts.

A l'epíleg del llibre s'hi troba un pla d'entrenament per crear el pont del perdó. En què consisteix?

Perdonar no és fàcil, ni ràpid. Perdonar és un procés en què aprenem a estimar genuïnament, a acceptar l'altre i a nosaltres mateixos amb les nostres llums i ombres, sense condicions. Aprenem a acceptar-nos en la nostra humil humanitat. Així el perdó també s'ha d'entrenar per guanyar-hi destresa. L'epíleg està plantejat com si es tractés d'un entrenament esportiu. Així com enfortim els músculs del cos, hem d'enfortir els músculs de l'esperit. Hi trobem, doncs, un escalfament, exercicis per perdonar-se, per perdonar i per demanar perdó, així com els estiraments finals, metafòricament, és clar.

Rauxa

KTO

Eduard Brufau

El catolicisme francès ha estat sovint un punt de referència per a l'Església de casa nostra. Aquest mateix setmanari que el lector té a les mans en bona part va ser fundat amb la mirada posada en la consolidada i rigorosa trajectòria del periodisme catòlic del Pirineu enllà. Avui, amb el predomini aclaparador del món anglosaxó —d'un pragmatisme que amb massa freqüència tendeix a la superficialitat—, el catolicisme francès potser no té l'ascendència d'abans, però manté intacta la tradició d'un pensament rigorós que no es conforma amb respostes fàcils.

Aquest esperit avui el veiem ben palès a la KTO, la televisió dels bisbes francesos, tot un model de com l'Església s'ha de fer present en els mitjans de comunicació; en

aquesta cadena conviuen l'evangelització, la retransmissió de celebracions litúrgiques i l'actualitat religiosa amb una bona dosi de reflexió sobre qüestions de fons. La necessitat —gairebé el deure— que té el fidel de pensar la fe es posa de manifest en programes com ara *La foi prise au mot*. En aquests espais, no hi ha lloc per a la confrontació ideològica, la crispació ni la banalitat. Els convidats són personalitats solvents que encaren els temes amb serenor i rigor, però sense caure en el solipsisme academicista; pensament i espiritualitat s'il·luminen l'un a l'altra. Que l'Església comuniqui bé no depèn de l'ús més o menys intens de les xarxes socials, sinó de si ha sabut mantenir un bagatge cultural i espiritual mínimament sòlid.